

Maailma suurima aerutamismaratonini ootel

Hetk mulluse Võhandu maratoni esimestest kilomeetritest Tamula järvel. Foto: Sven Zacek

21. aprilli varahommikul antakse Võru linnast Tamula järvelt ühisstart 13. Võhandu aerutamismaratonile, mis on kasvanud maailma suurimaks ettevõtmiseks omataoliste seas. Mööda Võhandu ajajõe Võõpsuni kulgev 100-kilomeetrine teekond mööda vett võtab kokku ehtsa Eesti eduloo, kuidas üks ääremaal asuv looduskaunis koht läbi ühe mehe põlemise ja kümnete vabatahtlike abikäte end maailmakaardile joonistas.

Tänavuse maratoni starti on oodata taas rekordarvu – ligi 1900 – aerutajat 15 riigist ehk ligi 900 paatkonda. Vette minnakse ja starditakse Roosisaare silla juures oleva parkla juurest, finiš on Võõpsu külas, Räpina – Värsksa maanteel asuva autosilla juures. Sadakond kilomeetrit pika distantsi kontrollae on 24

tundi, osalevad kõik inimjõul liikuvad ujuv vahendid.

Varasemaga võrreldes panevad võistluse korraldajad veelgi suuremat rõhku Võhandu maratonil toimuva jäädvustamiseks, kuna saadud materjalidest on kavas koostada fotonäitus „Ajajõgi – 100 aastat Eesti lugu“. „Üks pilt ütleb rohkem kui 1000 sõna. Võhandu maratoni läbimine on nagu mäetipu vallutamine. Tähtis pole, kaua sa sõidad, küsimus on, kas oled jõudnud finišini,“ selgitab võistluse peakorraldaja Hillar Irves. „Tahame jäädvustada lugu jõest, mis muutub hetkeks ajajõeks koos seal olevate inimestega.“

Läbi näituse soovitakse jõuda eelkõige noorteni ning näidata Võhandu jõe ilu ja osalejate emotsiooni. „Tahame näidata, et ka meil Eestis on oma

Everest, mida vallutada. Usume, et just aktiivne tegevus ja ekstreemne väljakutse on see, mida noored otsivad – et nad võiksid auga öelda: „Ma suudan rohkem kui arvata oskan,“ ütleb maratoni peakorraldaja.

Irves tunnustab kohalikke külaseltse ja huvigruppe, kes on kogu jõe ulatuses positiivselt aktiveerunud ja otsivad ise kontakti, et maratoni õnnestumisele toeks ja abiks olla. „Tunnen oma südames, et see peabki nii olema, sest see on meie kõigi Võhandu ning see on meie maraton, mitte ühe mehe projekt,“ tunnustab ta.

Varasematel kordadel ehk tosina aastaga on selle fantastilise katsumuse lõpetanud kokku 3997 inimest 21 erinevast riigist. „Neile, kes on maratoni sõitnud, pole Võhandu enam

kunagi lihtsalt jõgi. Iga sild sellel jõel, mida sa ületad, iga jõeäär, mida märkad kaardil, iga kord, kui kuuled sõna Võhandu, on see sinu jaoks hoopis teise tähendusega,“ teab Hillar Irves oma pikast kogemusest. „Ka saab igaüks finišis auga öelda, et ta on ühe päevaga terve jõe läbi sõitnud!“

Võhandu jõe ühe korraga läbi sõitmise mõtteid mõlgutati siinkandis juba 1999. aastal. Nagu ikka, oli nii pooldajaid kui ka vastaseid, kuid enamik arvas toona siiski, et erilist asja sellest ettevõtmisest ei saa. Kuni 2005. aastal otsustasid Hillar Irves ja praegune Võru abilinnapea Sixten Sild jõe, maksku mis maksa, kahekesi läbi sõita. Sellega oli otsustav algus tehtud.

Ulis Guth

- 13. Võhandu maratoni start antakse 21. aprilli hommikul kell 7 Roosisaare silla juures.
- Rajal on mitmeid kontrollpunkte, kus on alati ka rohkelt pealtvaatajaid: 5 km Roosisaare sild, 20 km Kääpa autosild, 31 km Paidra veskipais, 41 km Leevi HEJ pais, 55 km Reo autosild, 76 km Leevaku HEJ pais ja 91 km Räpina HEJ pais.
- Võhandu maratoni korraldab MTÜ Spordiühing Ekstreempark loodi grupi aktivistide poolt 12. aprillil 2002. aastal eesmärgiga ühendada erinevaid huvigruppe ja populariseerida ekstreemsporti, matkamist ja vaba aja veetmist looduses. Ekstreempark kuulub Võrumaa Spordiliitu ning on Eesti Aerutamisföderatsiooni ja Eesti Ronimisliidu liige. Ühingu tegevuspaketti kuulub peale Võhandu maratoni ka süstaslaalomivõistluse korraldamine. Peale selle tegeletakse aktiivselt kärestikuaerutamise ja kaljuronimise arendamisega Võrumaal.
- Stardinimekirj (pidevalt uuenev) ja statistika on saadaval veebiaadressil <https://vm.vohandumaron.ee/ee/startlist>.
- Täpsem info kontrollpunktide kohta on maratoni võistlusjuhendis www.vohandumaron.ee.

Võhandu maraton – 100 kilomeetrit Eesti lugu

Mööda Võhandu ajajõe kulgev maraton räägib 100 kilomeetrit Eesti lugu. See on igaühe lugu jõest, ilust ja vabast, kannatusest ja mõnust. Finišis võivad kõik lõpetajad auga öelda: „Ma olen ühe päevaga kogu sajandi läbi sõitnud!“

Antud ajahetkel on meil ainulaadne võimalus ühendada üheks looks EV 100 ja VM 100 – sada aastat Eesti ajalugu ja 100 kilomeetrit Võhandu jõe maratoni. See on võimalus anda edasi sõnum Eesti 100-aastasest ajaloost läbi isikliku füüsilise pingutuse numbriliselt võrreldaval ajateljel.

Tahame kasutada seda ainulaadset hetke ajaloo, et jäädvustada üheks looks Eesti sajanda sünnipäeva ning pingutuse, emotsiooni, võidutunde ja vapustava loodusekeskonna 100 kilomeetri pikkusel maratonil.

Maratonil jäädvustatud kaadrid jäävad tuhandetele osalejatele mälestuseks Eesti sünnipäeva auks läbitud 100-kilomeetrise kingitusest. Kogu salvestatud ja monteeritud materjal jääb vabaks tasuta kasutamiseks. Loodud fotopangas saab olema kindlasti suur valik fotosid, mida kasutada

Võhandu maraton oma ilus ja valus. Foto: Sven Zacek

Võrumaa kui Eesti kõige ägedama turismipiirkonna tutvustavatel trükistel ja muudel reklaamid.

Hillar Irves,
Võhandu maratoni peakorraldaja

KOMMENTAAR

Sixten Sild, Võru abilinnapea

Võhandu maraton ja selle eestvedaja Hillar Irves on suurepärase näide sellest, kuidas üks inimene võib oma sisemise põlemisega liikuma panna suuri rahvamaasse ja mõjutada oma tegevusega terve piirkonna arengut. Hillar on tema ümber koondunud abilistega tekitanud sellise aerutamishuimi, et juba aastaid ei ole aprilli kolmandal nädalavahetusel Eestis naljalt ühtegi vaba veesõidukit, sest kõik alused on broneeritud Võhandu maratonile. 2006. aastal 23 paatkonnaga alustanud üritus on vääramatult aina kasvanud, paatkondade arv läheneb jõudsalt juba tuhandele ja tänavu on hetkeseisuga esindatud juba 15 riiki.

Kuna olen algusest peale maratoni köögipoolega tuttav, siis tean ka, millised jõupingutused on selle korraldamise taga. Teen sügava kummarduse vabatahtlike abiliste ees, kes ikka ja jälle korraldama tulevad ning aitavad muuhulgas igal aastal peakorraldaja uusi ja põnevaid ideid ellu viia. Võhandu maratoni on saanud omamoodi kultusüritus, millest tuhandet inimest igal aastal osa võtavad ja millel veel paljud tuhandet unistavad kasvõi kord elus läbi teha. See on saanud oluliseks osaks Võru linna ja teiste Võhandu-äärsete omavalitsuste kuvandist. Olgem siis ka varmad seda vaieldamatult positiivset kuvandit toetama ja seda oma arengu toetamiseks ära kasutama!

Pilk uude vabadusesajandisse

Ene, kui pöörata pilk järgmisesse vabadusesajandisse, on vaja hetkeks peatuda – mõelda olnule ja tehtule. Eesti Vabariigi 100. aastapäev andis selleks suurepärase võimaluse. Võru linn kinkis 100-aastasele Eestile filmi „Kõik sündi Võrol”. Ruti Muru-salu eestvõtmisel valminud film pole tõenäoliselt külmaks jätanud ühtegi võrokat, kes seda kinos vaatamas käis. Sügav kummardus kogu filmi teinud meeskonnale, abilistele ja toetajatele!

Head tagasivaadet pakub ka hiljuti poelettidele jõudnud Aare Olanderi raamat „Võrumaa kadunud vaated”, kus rohkem kui kahesajal leheküljel on jäädvustusi Võrust – linna algusaegadest peale.

Nii filmis nähtu kui ka raamatus piltidel kujutatud suunab meid mõtteriännakutele ajas nii edasi kui ka tagasi. Tore on kujutada end Eesti Vabariigi algusaastate munakivist tänavatele, kus paljudest pagariäridest tungis ninna värskete saiakeste magus lõhn. Oluliselt raskem on ette kujutada, millised arengud võivad Võrus toimuda järgmise 100 aasta jooksul. Väikese vihje kiiretele muutustele annab filmis „Kõik sündi Võrol” nähtu. Alles hiljuti, kaks-kolm aastat tagasi filmitud kaadrid näitavad mitmel puhul olukordi, mis tänaseks on sootuks muutunud ja õnneks paremuse poole. Rõõm on tõdeda, et kiired muutused linna-pildis jätkuvad ka lähiaastail. Selle pärast ma muret ei tunne. Pisut rohkem paneb mind pead murdma, kuidas muutuksime sisemiselt tugevamaks ja kasvaksime ühtseks ja tugevaks Võru kogukonnaks, kes tunneb uhkust oma kodulinna üle ja annaks sellise kasvatusena ka lastele. Seepärast ütlesin ka EV 100. aastapäeva linna vastuvõtu kõnes: „21. sajandi maailmas sõltub meie käekäik paljuski meie mainest ja kuvandist. Seetõttu investeeriksin mina küll oluliselt rohkem heade ja positiivsete tegude väljatoomisele, selle asemel, et kraapida iga põrandaprao vahelt tolmuteri ja näidata neid läbi luubi. Seda loomulikult juhul, kui me ikka ka tegelikult tahame, et Võru ja Eesti elu edeneks.”

Ütlesin ka, et meil on, mille üle uhkust tunda: „Võru inimene on nagu mägironija Alar Sikk, kellel panevad silma särama ainult tõsisest väljakutset pakkuvad tipud. Perekond Timmide aastatepikkune panustamine oma liini ajamisel Võru kaubandus- ja toitlustusmaastikul on tõestuseks, et suurte kaubanduskettide kõrval on kindel koht ka kohalikul tegijal. Hillar Irvase ja tema kaasvõitlejate poolt mõne paadiga matkast alguse saanud Võhandu maraton on kasvanud suurimaks aerutamismaratoniks maailmas. Võrumaa turismiettevõtjate aastatepikkune pingutus on kandnud vilja ja möödunud aastal kasvas majutuste arv ettevõtetes 12%, näidates Eestis suuruselt kolmandat kasvu. Ka on märgatud Võru linna lastele ja noortele suunatud tegevusi – tänavu valiti Võru Lastefestival Uma Teoks 2017. Võru linn jõudis kolmes erinevas noortevaldkonna kategoorias Eesti kolme laste- ja noortesõbralikuma linna hulka. Sündide arv meie kodulinna näitab väikest tõusutrendi ja rahvaarvu vähenemine on aeglustumas. Meil suhtutakse hästi eakatesse ja puuetega inimestesse. Meil hinnatakse kõrgelt Võru Pensionäride Päevakeskuse järjepidevat tööd eakate aktiivsuse hoidmisel ja neid võetakse ka noorte seas võrdväärse partnerina. Võru Gümnaasiumi õpilasfirma pälvis õpilasfirmade laadal parima toote auhinna. Võru linna ettevõtluslikud ja hakkajad noored on võimaliselt ise tegevusi eest võtma, et endale üks Eesti ägedamaid skateparke rajada. Meie spordiliit on üks paremaid terviseharrastuse edendajaid Eestis. Meilt saab suurepäraselt alus- põhi-, gümnaasiumi- ja huviharidust. Meil on väga palju nutikaid ettevõtteid, mis pakuvad tööd siinsetele inimestele. Meil on väga-väga palju suure pühendumuse ja kirega töötavaid inimesi. Suur tänu teile!

Julgen väita, et elame ideaalilähedases kohas. Meie armas väike Võru pakub meile ja meie lastele nüüdisaegseid linlikke

Anti Allas, linnaapea

VÕRU LINNA LEHT

Toimetuse ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil ulis.guth@voru.ee

Väljaandja:

Võru Linnavalitsus

Jüri tn 11, 65620 Võru

Toimetaja: Ullis Guth

Tel: 512 0787

Teostaja: OÜ Meedium

Ajalehe järgmine number ilmub 26. aprillil.

ARVAMUS

Kas Võru põhjavesi on piisavalt kaitstud?

Aina rohkem ja rohkem kuulme igapäevaste uudiste hulgas, et mingis piirkonnas maailmas on probleeme joogi- ja tarbevee ressursiga. Need probleemid ei ole mitte ainult Aasias ja Aafrikas, vaid kimbutavad juba ka Lõuna-Euroopat.

Eesti on veeressursi poolest väga rikas. Meil on külluslikult põhjavett ning peaaegu igas Eestimaa nurgas on võimalik rajada kaev ning sealt joogivett saada. Samas on Eestis ka neid alasid, kus põhjavee seisund ei ole hea. Kaevandused, intensiivne põllumajandus (reostus sõnniku- ja väetisehoidlastest ning taimekatsevahendite ja väetiste suurtes kogustes kasutamine põldudel) ja üksikmajapidamiste puhastamata reovesi mõjutavad põhjavee kvaliteeti ning on tõsised riskifaktorid.

Suur osa Eestimaa inimestest (ca 87%) saavad joogivee ühisveevärgi kaudu, kust tarbijani jõudev joogivesi on kontrollitud ja vastab nõuetele. Umbes 200 000 inimest, kes kasutavad joogivee allikana salvkaevusid, mõjutab põhjavee ülemiste kihtide seisund väga oluliselt.

Käesoleva aasta jaanuaris avaldas Riigikontroll aruande „Riigi tegevus põhjavee kaitsmisel”, tuues välja auditis kitsaskohad ja lahendusettepanekud. Aruandes on märgitud, et Euroopa Liidu veepoliitika raamdirektiivi kohaselt peavad kõik veekogumid – nii pinna- kui ka põhjaveekogumid – saavutama hea seisundi (direktiivi järgi tuli saavutada eesmärgid 2015. aastaks, kuid neid on edasi lükatud 2021. ja ka 2027. aastaks).

Võrumaal ja Võrus tarbime joomiseks põhjavett. Pinnavett tarbitakse joogiveena vaid Tallinnas ja selle lähimbruses ning Narvas. Põhjavee kihid moodustuvad vett mitteläbilaskvate kivimite vahele. Ülemisest põhjaveekihi vee kättesaamiseks kasutatakse üldjuhul salvkaevusid, sügavamal paikneva põhjavee tarbimiseks rajatakse puurkaeve. Inimese tekitava reostuse suhtes on tundlikumad alad, kus maapinnalt tulev reostus jõuab kiiresti põhjavette. Seejuures

on kõige tundlikumad karsti-alad, mis on levinud Põhja- ja Kesk-Eestis ning saartel.

Inimtegevusest tuleneva reostuse vähendamiseks ja veekaitse planeerimiseks on keskkonnaministeeriumil iga vesikonna (Lääne-Eesti, Ida-Eesti, Koiva) kohta koostatud veemajanduse kava ning vesikondadele ühise põhjavee meetmeprogramm. Hetkel kehtivad veemajanduskavad aastateks 2015–2021. Nende kavade kohaselt avaldavad põhjaveele suurimat mõju põllumajandustegevus, kanalisatsiooniga ühendatud majapidamised, maavarade kaevandamine, põhjavee kasutamise, aga ka jääkreostus ja tööstusalade reostus.

Põhjavee oluline koormusallikas on põllumajanduslik tootmine. Põllumajanduse negatiivse mõju pinna- ja põhjaveele aitavad vähendada veeseaduses ning teistest seadustest kehtestatud piirangud ning nendest kinnipidamise kontroll. Ettevõtjad, kes taotleavad EL-i ühise põllumajanduspoliitika otsetoetusi ning Eesti maaelu arengukava pindala- ja loomatootusi, peavad oma tegevuste puhul järgima ka keskkonnaseisundi nõudeid. Olulisemad põhjavee kaitsmiseks kehtestatud nõuded on järgmised: piirangud väetiste laotamise aja ja asukoha suhtes, nõuded sõnnikuhoolda suuruse kohta (hoidla peab mahutama vähemalt 8 kuu sõnniku), nõuded taimekaitsevahendite hoidmise kohta ja muud sellist, kogu riigist kehtib sõnniku kasutamisel aastane lämmastiku koguse piirang 170 kg/ha kohta ning nitraaditundliku ala kaitsmata aladel mineraalse lämmastiku koguse piirang 120 kg/ha kohta. Veeseaduse nõuete täitmist peab kontrollima keskkonnainspeksioon.

Teiseks põhjavee ohustavaks allikaks on majapidamistest tekkinud reovesi, mis puhastamata maal põhjavette jõudes saastab vett mikrobioloogiliselt ja/või keemiliselt. Selle tulemusena ei pruugi põhjavesi enam olmeveena kasutamiseks kõlvala või häiritakse põhjaveest sõltuva ökosüsteemi (näiteks allikate, soode, järvede ja jõgede) loodusliku tasakaalu. Et kaitsta

põjavett olmeveest lähtuva reostuse eest, on loodud reoveekogumisalad. Reoveekogumisalad jagunevad üle ja alla 2000 inimekvivalendi (ie) aladeks. Eestis on 57 suurt ja 468 väikest reoveekogumisala. Võru linn koos Kose aleviku ja linna ümbritsevate Võru valla küladega (nt Meegomäe, Võlsi, Kirumpää, Võrumõisa) moodustavad kokku ühe reoveekogumisala, mille suurus on kokku 19 107 ie. Alla 2000 ie reoveekogumisalad on moodustatud väiksemates asulates ja külates. Veemajanduskavades aastateks 2015–2021 on ühis-kanalisatsiooniga ühendamata majapidamisi peetud oluliseks riskiallikaks. Üksikmajapidamistest tuleneva reostuse vähendamiseks on veemajanduskava järgi plaanis põhjavee meetmeprogrammist ette nähtud rahaga investeerida kanalisatsiooniga varustamata alade reoveekäitlus-süsteemidesse ning selle eest vastutavad Keskkonnaamet ja omavalitsused. Joogi- ja reoveemajandusse on alates sajandi algusest investeeritud ligi miljard eurot EL-i tõukefondide ja Eesti keskkonnatasudest laekunud raha. Perioodil 2014–2020 suunatakse veemajandusse veel vähemalt 140 miljonit eurot EL-i fondide raha ning jätkub ka SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse vahendusel projektide toetamine.

Kolmandaks oluliseks põhjavee mõjutajaks on maavarade kaevandamine, millega kaasneb põhjavee ärajuhtimine kaevandusaladelt. Sellega halvendatakse kohaliku puhta joogivee kättesaadavust ning muudetakse põhjaveest sõltuvalt vee ja maismaa ökosüsteemi.

Auditi tulemusel on Riigi-kontroll teinud rida ettepanekuid, millega 100% ühtib ka eelkõneleja: seada nitraaditundlikul alal väetiste kasutamise selgemad piirangud ning teha nõuete täitmise üle järelevalvet; ühtlasi kaaluda vajaduse korral võimalust kompenseerida tootjatele vähemintensiivsema tootmise tõttu saamata jäänud tulu; luua usaldusväärne ülevaade individuaalsetest kohtkäitlusküsimistest ning tagada kontroll

kohtkäitluse nõuete järgimise üle; analüüsida tagatisraha süsteemi vajadust kindlustamiseks, et pärast kaevandamise lõppemist oleks kõigile kaevandamisest mõjutatud majapidamistele kättesaadav puhas joogivesi; tagada, et vett ei ammutataks rohkem, kui on varu ning lubadega lubatud.

Võru linnas ja lähimbruses võetakse põhjavett Kesk-Devoni põhjaveekihi, millele on tihti iseloomulik suur raua ja mangaani sisaldus. Põhjavee joogivee nõuetele vastavaks viimisel kasutatakse raua ja mangaani eraldamiseks liivafiltreid. Keskkonnaministri käskkirjaga on aastal 2016 kinnitatud Võru põhjaveemaardla Kesk-Devoni põhjaveekompleksi tarbevarud kuni 2042. aasta lõpuni. Määruse järgi võib AS Võru Vesi võtta põhjavett kuni 5685 m³ ööpäevas. Tegelik veevõtt on Võru linnas keskmiselt alla 1500 m³ ööpäevas. Seega on looduses olemas põhjaveevarud joogivee tootmiseks veel paljudeks aastateks.

Kokkuvõttes saab öelda, et meie ei pea tundma hirmu Võrumaa põhjavee kaitstuse pärast, kuid vastutustundlik ja keskkonnasõbralik käitumine peaks olema meie igapäevase elu lahutamatu osa. Ainult nii saame me tagada endale ja ka tulevastele põlvetele puhta ning loodus-sõbraliku keskkonna.

Juri Gotmans,
AS Võru Vesi juhatuse liige

Kasutatud kirjandus: Riigi tegevus põhjavee kaitsmisel. 2018. Tallinn: Riigikontroll

MÕTISKLUS

Ülestõusmispühade kolm värvi

Vabariigi juubeliaastal on mul kiusatus näha kolme rahvusvärvi isegi suure nädala lõpu sündmustes. Ainult värvide järjekord

ei ole nii nagu meie lipul. Samuti ei ole alljärgnev mõtisklus seotud kirikutraditsioonidega värvide kohta.

Kuigi kannatusnädala sissejuhatuseks on rõõms palmipuudepüha, mis tänavu langeb 25. märtsile, on nädala põhitoon must. Oleme harjunud seostama musta murega, raske mullase tööga, aga laulusalmides ja luuletustes on must olnud ka armastuse sümboliks. Kristuse lunastustöö oli päriselt raske töö, kust ei puudunud veri, higi ja pisarad, tohutu vaimne pinget, ahastust ja hingepein. Vabatahtlikult sellisest kadalipust läbi minna suutis Lunastaja ainult tõelise ja sügava armastuse jõuga, igatsedes päästa ka neid, kes talle talumatut valu valmisid.

Reede õhtupoolikul hüüdis Päästja viimaste hingetõmmete saatel: „See on lõpetatud!” Lunastustöö sai tehtud ja sarnaselt loomistööle, mis reedel lõpetati, oli järgnev päev puhkuseks ja tähistamiseks. Piiblis on kirjas, et Jumal „hingas oma tegudest” ja andis sellele päevale pühaduse õnnistuse. Nii oli see loomisel, nii oli see ka lunastuse puhul. Vaikne laupäev oli hauas puhkavale Jumalale rahupäev. Värvi iseloomustaks seda kõige paremini valge: rahulik, puhas, pidulik.

Pühapäeva varahommikul saabus ülestõusmine nii hauas puhkavale Kristusele kui ka väikesele hulgale surnutest, kes oma ülestõusmisega kinnitasid lootust maailma ajastu lõpul

toimuvale üleüldisele ülestõusmisele. Sinine näitab usku ja lootust paremasse tulevikku, nii on seda seletatud meie lipu puhul. Sinine on ka taeva värv: Kristus ja teised ülestõusnud võeti taevaste poolt vastu ning sealt on meilgi oodata lunastuse lõpuleviimist lõplikul ülestõusmispäeval.

Adventkirikus (Linda tn 1a) toimub jumalateenistus suure nädala tähistamiseks 31. märtsil kell 11.15.

Hele Kulp,
Seitsmenda Päeva
Adventistide
Võru Koguduse pastor

LOODUSHOID

Inimtegevus rikub veelindude normaalse talvitumise rütmi

Veebruarikuu käre pakane oli Tamulale talvituma jäänud luikedele parajaks proovikiviks. Kõrged kül- makraadid jäätasid terve Tamula ning lindudel ei olnud enam eluks vajalikku lahtist veepinda.

Linnavalitsus lasi Tamula jär- vel talvituvatele luikedele Roosi- saare silla juures kopaga jää lahti lõhkuda, et linnud pääseksid vabasse vette ja elaksid siin talve üle, kuid põhjus, miks linnud üle- üldse siia talvituma on jäänud, peitub inimtegevuses – lindude toitmisel inimestele mõeldud jahutoodetega.

Veelindude toitmisega kaas- nevad probleemid, mida paljud ilmselt ei ole endale teadvusta- nud. Inimtegevus rikub veelindude normaalse talvitumise rütmi ning kui anda neile söögiks inimestele mõeldud süsivesikurikkaid ja mi- neraalainetevaseid jahutooteid, võib see olla lindudele surmav.

Inimtegevuse tõttu Tamula järvele talvituma jäänud luigepere.

PEA MEELES!

Miks ikkagi ei tohi linde toita? Teema on väga lihtsalt ja konkreetselt lahti seletanud tuntud zooloog Aleksei Turovski: (allikas: <https://www.youtube.com/watch?v=O29u8avdCLl&app=desktop>)

- Veelinnud ei vaja lisatoitu seni, kuni on olemas avatud, vaba vesi.
- Raudne reegel on: lind ei ole inimene. Lindudel on organismis looduse poolt antud õigetes kohtadesse kvaliteetsed rasvavarud. Kui nad saavad nii rikkalikku toitu nagu saia, leiba – kõike, mis on jahust tehtud –, siis hakkavad lindudel tekkima uued rasvkoe ladestused valedesse kohtadesse ning ka südamepauna sisse. Veelinnud töötavad oma tiibadega pidevalt ja väga kiiresti. Tiibade kiire liigutamisega kaasneb ka kiire südame töö. Selleks, et end tugevasti liigutada, vajab lind südame tööks organismis ruumi, milleks on südamepaun. Kui aga südamepauna sisse tekib rasvkude, ei ole südame enam ruumi.
- Kui tahta tingimata linde toita, mida Aleksei Turovski ei soovita teha, siis tuleb seda teha õigesti. Toiduks võib anda ainult rohelist (nt lehtsalat, kapsas, porulauk, rukola vm, mis on purustatud ja vette visatud)! See on lindude elukvaliteedi küsimus või laiemalt ellujäämise küsimus, kas toita linde õigesti või üldse mitte.

ARUTELU

Kas Võrust Tallinna bussi või rongiga?

Linnakodanikud on tundnud huvi, kuidas oleks võimalik Võrust rongiga Tallinna pääseda. Selleks puhuks oleme teemat kaardistanud ning teeme väi- kese ülevaate hetkel olemasolevatest võimalustest. Ühendus pealinnaga on igale linnale oluline teema. Hetkel on Võrust võimalik bussiga otse Tal- linna saada kaheksal korral päevas. Lisaks on võima- lik veel kümnel korral Tartus Tallinna bussile ümber- istuda. Ehk siis alates kella 4:45-st hommikul kuni 19-ni õhtul saab Võrust bussiga pealinna 18 juhul. Jutuks on tulnud ka Võrust Põlva rongijaama tellimisvedu, mis tagaks hommikul kell 6:43 Põlva – Tartu – Tallinn rongile jõudmise ja õhtul 18:07 vas- tavalt tagasisõidu Võrru. Sellisel juhul oleks start Võ- rust hiljemalt kell 6, vahepeatused näiteks Väimelas ja võimalusel veel paar peatust enne Põlvat. Rong jõuab Tallinnasse 9:36. Põlva – Tartu – Tallinn pilet maksab 13,10 eurot, millele lisanduks Võru – Põlva tellimisveo hind ca 1 euro ja ühtlasi ka kaks ümber- istumist, Põlvas ja Tartus. Kokkuvõttes jõuaks ca 14 euro eest 3 tunni ja 40 minutiga pealinna.

Paljuski oleneb logistilise lahenduse valik sihtkohast, kuhu Tallinnas soovitakse minna. Kui vanalinna, siis tundub valik rongi kasuks loomu- lik, kuna Balti jaam asub Raekoja platsi vahetus läheduses.

Kell 7:15 Võru bussijaamast väljuv täismuga- vusi pakkuv ekspressbuss jõuab Tallinnasse 3 tunni ja 45 minutiga. Erinevalt rongist pakub osa bussi- firmasid lisamugavusi multimeedia näol. Teisisõnu istud Võrust peale, paned ekraanil filmi mängima ja 1,5 filmi pärast oledki Tallinnas. Lisamugavuse annavad ka peenematel bussidel kõrvuti asetsevate istmete vahe suurendamise võimalus ja seljatoe re- guleerimine mugavasse asendisse, kui on plaanis pisut tukastada. Samuti on bussis WC kasutamise võimalus ja mõnel juhul ka tasuta kuum jook. Aega kulub ilma ümberistumiseta 3 tundi ja 45 minu- tit, pileti hind on 14 eurot (eakatele üle 60 a 8,40 eurot). Nii bussis kui ka rongis on reisijal teel olles võimalik (töö)asjade ajamiseks kasutada tasuta Wi-Fi ühendust.

Seoses 4. trammiliini pikendamisega Tallinna lennujaamani on bussiga reisijatel võimalik osade bussiliinide puhul juba lennujaamas maha tulla ja trammile ümber istuda, mis omakorda suurendab bussitranspordi mugavust pealinna väisates.

Kõige odavamad bussipiletid Tallinna maksa- vad 10, üle 60-aastastele 8 eurot. Madalamad hin- nad on tingitud vähempopulaarsetest kellaaegadest ja lisamugavuste puudumisest, võrreldes mõne teise teenusepakkujaga.

Toomas Sarapuu, abilinnapea

Millal on võimalik sõita Võrust Tallinna rongiga?

Kuni 2002. aastani oli võimalik Võrust läbi Koi- dula sõita Tallinna ka rongiga. Kunagine Peterburi – Riia liin, mis sisaldas Koidula – Valga vahelist rongiühendust, ei tasunud enam ennast ära mitmel põhjusel. Välja võib tuua Riia sadama kasutamise huvi kadumise Venemaa transiidis ja pingestunud poliitilise olukorra regioonis. 2002. aastal, enne Koidula – Valga liini sulgemist, oli keskmine reisi- jate arv rongis 10 inimest. Selliste numbritega ilma kaubaveo toeta ei tasu pidamist ükski raudtee, teab rääkida Kagu ühistranspordikeskuse logistik Rein Rusch.

„Raudteefrastruktuuri tehniline seisukord Valga – Võru – Koidula liinil on väga kehv ja vajaks enne liini avamist suuri investeeringuid,” selgitab MKM-i teede- ja raudteesakonna juhataja Ain Tatter.

„Reisijateveo taastamine eeldab peatuskohtade ümberehitamist ja raudteefrastruktuuri tehnilise seisundi viimist vastavusse kehtestatud nõuetega,” märgib Tatter.

Tatteri sõnul ei näe ministeerium piiratud riigieelarveliste ressursside ja ebapiisava sõidu- nõudluse tingimustes järgmise viie aasta plaanis võimalust rongiliikluse taastamiseks Valga – Võru – Koidula raudteeliinil. Vastavasisuline otsus on ka valitsuskabinetis tehtud, et põhirõhk finantseerin- gust suunatakse käigusoleva taristu hooldamisele, et tagada maksimaalsed sõidukiirused tihedas kasutu- ses olevatel liinidel, näiteks Tartu – Tallinn suunal.

Isegi, kui Võrust oleks võimalik rongiga Tal- linna saada, tähendaks see kahte ümberistumist – Koidulas ja Tartus –, mis teeks kogu teekonna pikkuseks tublisti üle 4 tunni.

Palume teie arvamusi võimalike bussi- ja rongiliikluse lahenduste osas. Selleks täitke tagasiside ankeet ning postitage see hiljemalt 29. märtsil (postimaks on tasutud ning marke kupongile lisama ei pea). Tagasisidet saab anda ka Võru linna veebilehel www.voru.ee!

BUSSID									
VÕRU - TARTU - TALLINN					TALLINN - TARTU - VÕRU				
VÕRU	TARTU	TALLINN	TARTU	TALLINN	TALLINN	TARTU	VÕRU	TARTU	VÕRU
4:45	5:45	8:15						8:00	9:10
6:30	7:40		7:45	10:15	5:40	8:12		8:30	9:40
7:15	8:30	11:00			7:30	10:00		10:00	11:10
7:50	9:00	11:45			8:00	10:30		10:30	11:45
8:30	9:40		9:45	12:15	8:30	11:00		11:00	12:25
9:45	11:00	13:30			9:05	11:45	12:55		
10:00	11:10		11:30	14:00				12:00	13:10
12:00	13:10		13:30	16:00	11:00	13:30		13:45	14:55
12:30	14:05		14:15	16:50	11:30	14:15	15:25		
13:00	14:10		14:14	16:50	12:00	14:30		14:45	16:15
14:35	16:05		16:30	19:00	12:45	15:20	16:25		
15:10	16:25	19:05			14:15	16:45	18:00		
15:00	16:10		16:30	19:00	14:45	17:10		17:15	18:25
16:00	17:15		17:30	20:00	15:30	18:00		18:00	19:10
17:00	18:10	20:35			16:00	18:30		18:30	19:40
17:10	18:20		18:30	21:00	16:30	19:00	20:05		
17:30	18:45	21:20			19:15	22:05	23:15		
19:00	20:10		20:45	23:15	20:00	22:30		22:30	23:25
					21:30	0:00	1:00		

RONGID						
PÕLVA	6:43	7:49	16:26	TALLINN	8:13	15:19
TARTU	7:26	8:32	17:09	TARTU	10:12	17:15
	7:34	8:42	17:19		10:17	17:25
TALLINN	9:36	10:39	19:44	PÕLVA	10:59	18:07

Võru-Tallinn-Võru ühistranspordi lahendused

Milline alljärgnevatest variantidest kõnetab kõige enam Sind? Tõmba sobivale variandile ring ümber.

1. Kasutaksin etteveo teenust, et saada Põlvasse hommikusele Põlva-Tartu-Tallinn rongile, olenemata korduvast ümberistumisest.
2. Hommikuse olukorra lahendaks kella 6.00 mugavustega kiirbuss, mis jõuaks Tallinnasse 9.30.
3. Sõidan oma autoga Tartusse ja sealt edasi bussi või rongiga.
4. Teie ettepanek:.....

Täname vastuste ja ettepanekute eest! Täidetud ankeet palume postitada hiljemalt 29. märtsil 2018. Postimaks on tasutud ning marke lisama ei pea.

SAAJA TASUB
POSTI-KULU
Luba nr 1559

MAKSTUD VASTUS
EESTI

Võru Linnavalitsus
Jüri tn 11
65 620 VÕRU

LINNAVALITSUSE JA LINNAVOLIKOGU TEATED

Võru linnavalitsuse istungitel

Riigihanke korraldamine
Otsustati korraldada riigihange „Võru Lasteaia Pääpikk hoone rekonstrueerimise projekteerimine” ja riigihange „Võru linna tänavate pindamine 2018”.

Riigihangete tulemuste kinnitamine
Ühispakkujad Palmpro OÜ ja FIE Teeprojektid Tiit Korn võitsid 34 650 euroga riigihanke „Võru linnas Röpina maantee rekonstrueerimise projekteerimine” ning 36 760 euroga riigihanke "Võru linnas Vilja tänava rekonstrueerimise projekteerimine”. Riigihanke „Võru keskväljaku ehitamise omanikujärelevalve teenus” edukaimaks osutus AS-i Taalri Varahaldus pakkumus maksumusega 1828 eurot kuus (hinnad ei sisalda käibemaksu).

Ürituse kooskõlastamine ja väljaku sulgemine
Füüsilisest isikust ettevõtjale Sirle Sillastele anti nõusolek avaliku ürituse „Võru kevadlaat” korraldamiseks 23. märtsil kell 9–16. Vabaduse väljak on liikluseks suletud kell 7–17.

Linnavara otsustuskorras tasuta kasutuse andmine
Danpower Eesti AS-ile anti otsustuskorras tasuta kasutusse Kivi tn 23, Kivi tn 25, Kivi tn 27, Kivi tn T3, Kivi tn T4, Kivimurru tn 1, Kivimurru tn 3, Kivimurru tn 5, Kivimurru tn 7

kinnistutel asuv Võrukivi tööstusala kaugkütetorustik tähtajaga 31. detsember 2022.

Aadressi määramine
Liiva tn 23 // 23a maaüksuse aadressiks määrati Liiva tn 23 // 23a // 23b ning sellel asuva hoone aadressiks Liiva tn 23b.

Toetuse andmine
Võrumaa Kutsehariduskeskuse puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskuse TSENTER tegevust otsustati toetada 10 017,27 euroga. Sihtasutusele Võrumaa Arenduskeskus eraldatakse 2018. aastaks Võru Turismiinfo-keskuse tegevuse toetuseks 5550 eurot. Mit-tetulundusühingule Võru Lauatennise Selts antakse 250 eurot toetust Võru maakonna meistrivõistluste korraldamiseks.

Maa ostueesõigusega erastamine
Määrati aadress Jaama tn 20a ning anti nõusolek nimetatud maal asuva ehitise teenindamiseks vajaliku 1198 m² suuruse maa ostueesõigusega erastamisega hoone omanikule. Erastatava maa sihtotstarbeks määrati 100% tootmismaa.

Projekteerimistingimuste kinnitamine
Kinnitati projekteerimistingimused aadressil Savi tn 5 kinnistul asuva üksikelamu laiendamiseks üle 33% esialgu kavandatud mahust

ilma detailplaneeringut koostamata ning projekteerimistingimused aadressil Vindi tn 4 kinnistul asuva abihoone laiendamiseks üle 33% esialgu kavandatud mahust ilma detailplaneeringut koostamata.

Projektides osalemine
Otsustati osaleda partnerina siseministeeriumi poolt väljakuulutatud projektis „500 kodu tuleohutuks”.
Otsustati osaleda juhtpartnerina ja esitada Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse poolt väljakuulutatud meetmesse „Regionaalsete investeringutoetuste programm” projekt „Võru kultuurimaja Kannel ventilatsiooni- ja lavasüsteemide kaasajastamine ja kvaliteedi parandamine”. Projekti kogumaksumus on kuni 170 545 eurot, sellest Võru linna omaosalus on sihtasutuse Võru Kannel kaasfinantseeringu kaudu 42 640 eurot.

Linnavara võõrandamine enampakkumise korras
Otsustati võõrandada Võru linnavalitsusele kuuluv veoauto Mercedes-Benz Sprinter 413CDI elektroonilise enampakkumise korras, alghinnaga 5000 eurot.

Kasutusloa väljastamine
Väljastati kasutusloa laiendatud ärihoonele asukohaga Tallinna mnt 36.

Võru linnavolikogu istung 16. märtsil

Võru linna 2018. aasta lisa-eelarve
Võeti vastu Võru linna 2018. aasta esimene lisaeelarve, millega lisatakse eelarvesse riigieelarve toetusfond ja kassajäägis seisuga 31. detsember 2017 sisalduvad vahendid, täpsustatakse tasandusfond ja laenuvajadus ning lisatakse 2018. aastal laekuvad sihtotstarbelised toetused.
Eelarve maht suureneb sellega 7,6 miljoni euro võrra ning 2018. aasta eelarve maht kasvab 25 miljoni euron.

Linnavara eeskirja muutmine
Muudeti linnavara eeskirja § 30 lg 2, mille tulemusena antakse bilansivälise vara (soetusmaksumusega kuni 1000 eurot) mahakandmise otsustuspädevus ametiasutuse ja hallatava asutuse juhile. Linnavara mahakandmise otsustab valitsus, kui vara soetusmaksumus on 1000 eurot ja rohkem.
Paragrahv 30 lõiked 1 ja 3 tunnistatakse kehtetuks põhjusel, et lõige 1 dubleerib seaduses esinevat kohustuslikku redaktsiooni ning lõige 3 on ära reguleeritud raamatupidamise siseeeskirjaga.

Määruse kehtetuks tunnistamine
Tunnistati kehtetuks Võru Linnavolikogu 10. detsembri 2014 määrus nr 18 „Hüvitise määramine”.

ARENDUSTEGEVUS

Algavad ettevalmistavad tööd Võru keskväljaku rajamiseks

Tuleval kuul algavad Võru linnas Seminari väljakul asuvas pargis ettevalmistavad tööd Võru keskväljaku rajamiseks, mille käigus likvideeritakse osa praegusest haljastusest.
Seminari väljak oli juba Võru linna asutamise hetkest 1784. aastal linna keskväljakuks, mis muudeti 1950ndatel aastatel haljasalaks. Täna-seks on sinna istutatud puud suureks kasvanud ning lisandunud on algsesse kompositsiooni mittekuulunud haljastust. Seetõttu on väljaku kõrghaljas-tus muutunud korrapäratuks,

algselt planeeritu halvasti säilinud ning ülekasvanud puud on muutnud pargi varjuliseks.
Linnamajanduse osakonna juhataja Raiko Palmi sõnul väärivad eraldi äramärkimist kaks gruppi mände, mille tüved on tänu ümbritsevatele puudele laasunud ning seeläbi omandanud linnakeskkonnas muidu raskesti saavutatava esteetilise välimuse. „Need männigrupid on otsustatud säilitada,” selgitab ta.
Püsiva jõulupuuna kasutamiseks istutatakse väljakule u nelja meetri kõrgune harilik

kuusk, mis võib kasvada kuni 30 meetri kõrguseks. Väljaku rajamise käigus lisandub uushaljastus L. Koidula tänava äärde, Katariina kiriku läänepoolsele säilitatava kõrghal-jastuse vahele, paigaldatava infostendi ja ümbertõstetava laevahukumonomendi ümber, samuti säilitatavate männigruppide ja istutatava kuuse ümber. Peale selle paigaldatakse väljakule viis suurt liigutatavat taimekasti, millesse on võimalik rajada hooajaline madalhaljastus.

Ulis Guth

- Keskväljaku ehitusala hõlmab Võru linnas Seminari väljakul, Võru vanalinna muinsuskaitsealal asuvat parki, mis on Võru linna ajalooliseks südameks koos Katariina kiriku ja linna vanima hoone, praeguse Võru Gümnaasiumiga. Rajatava keskväljaku ala ulatub ümbritsevate tänavate hoonefrontideni: kirdest Seminari tänav, kagust Tartu tänav, edelast Jüri tänav ja Katariina allee ning loodest Lydia Koidula tänav. Ala suurus on koos tänavaruumiga kokku u 18 575 m².
- Keskväljaku rekonstrueerimisprojekt on koostatud 2015. aasta kevadel toimunud avatud ideekonkursi tulemusel välja valitud võidutöö järgi. Konkursi eesmärk oli leida Võru linnale parim tseremoniaalse ning multifunktsionaalse esindusväljaku ja seda ümbritseva avaliku ruumi lahendus. Rajatav keskväljak saab olema esinduslik keskne sündmusteruum. Väljak võimaldab ametlike (vajadusel ka üleriigiliste) sündmuste ja tseremoniate läbiviimist ning rahvamasside kogunemist.
- Hanke mõlema osa eeldatav kogumaksumus oli 3 049 626,78 eurot, millest 85% moodustab Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) toetus ning 15% linna omafinantseering. Hanke I osale laekus kokku 11 pakkumust, neist soodsaim summas 2 551 022,29 eurot. II osale laekus viis pakkumust, neist soodsaim summas 526 119,30 eurot. Mõlema osa soodsaima pakkumuse esitas TREV-2 Grupp AS osade kogumaksumusega 3 077 141,59 eurot. Projekti „Võru linna keskväljaku rajamine” kaasrahastab Euroopa Liidu Euroopa Regionaalarengu Fond.
- Ehitustööde omanikujärelevalvet teostab Taalri Varahaldus AS maksumusega 2 193,60 eurot kuus. Ehitustööde tähtaeg on 30. mai 2019.

Võru Linnavalitsus võtab teenistusse

SOTSIAALTÖÖOSAKONNA JUHATAJA ASETÄITJA

Sotsiaaltööosakonna juhataja asetäitja töö eesmärk on tagada abivajajatele sotsiaalteenuste osutamine ja sotsiaaltööosakonna tegevuse koordineerimine.

Teenistusülesanneteks on:

- sotsiaalteenuseid ja -toetusi vajavate isikute nõustamine;
- sotsiaaltööosakonna spetsialistide töö juhendamine ja koordineerimine;
- eestkostete korraldamine;
- täiskasvanud isikute tugiisikuteenuse korraldamine;
- eluruumi tagamise teenuse korraldamine.

Kandidaadilt eeldame:

- kõrgharidus sotsiaaltöö valdkonnas;
- vähemalt 2-aastane sotsiaaltöö kogemus;
- vastavus avaliku teenistuse nõuetele;
- põhjalikud teadmised sotsiaalvaldkonda reguleerivatest õigusaktidest;
- eesti keele oskus kõrgtasemel;
- väga hea suuline ja kirjalik väljendusoskus;
- arvuti ja büroomasinate kasutamise oskus;
- B-kategooria juhiloa;
- väga hea suhtlemisoskus, tasakaalukus, valmisolek meeskonnatöös, ausus.

Lisainfo:

Avaldus, CV, motivatsioonikiri ja haridust tõendava dokumendi koopia saata hiljemalt **25.03.2018** aadressil Võru Linnavalitsus, Jüri 11, 65620 Võru või e-posti aadressil info@voru.ee, märgusõna „Osakonnajuhataja asetäitja”.

Töökoht:
Teenistusse asumise aeg:
Teenistuskoha tüüp:
Kontaktisik:
Kontakttelefon:

Võru Linnavalitsus
01.04.2018
ametnik
Sixten Sild
785 0907 või 5886 8867

Võru Linnavalitsus otsib oma meeskonda

ARENDUSSPETSIALISTI

Nõuded kandidaadile:

- kõrgharidus;
- väga hea suuline ja kirjalik väljendusoskus;
- eesti keele oskus kõrgtasemel;
- inglise keele oskus väga heal tasemel;
- büroomasinate kasutamise oskus;
- arvuti ja erinevate arvutiprogrammide kasutamise oskus;
- tööülesannete täitmiseks vajalike õigusaktide tundmine;
- Euroopa Liidu struktuurfondide ja Eesti siseriiklike toetusskeemide toimemehhanismide tundmine;
- koostöövalmidus, väga hea suhtlemisoskus, tasakaalukus, ausus;
- väga hea töövõime, sealhulgas võime stabiilselt ja kvaliteetselt töötada ka pingeolukorras;
- suutlikkus võtta iseseisvalt vastu otsuseid oma ametikoha pädevuse piires;
- oskus näha ette otsuste tagajärgi ja vastutada nende eest;
- B-kategooria juhiloa.

Tööülesanded:

- ettevõtlusvaldkonda puudutavate küsimustega tegelemine (sh laadad, ilutulestikud, taksondus, tänavakaubandus jne);
- projektide (eelkõige ettevõtlus ja keskkonna alaste) kirjutamine, juhtimine ja koordineerimine;
- linna ühistranspordi valdkonna koordineerimine;
- töövaldkonda puudutavate õigusaktide eelnõude koostamine ja esitamine linnavalitsusele või -volikogule.

Kasuks tulevad:

- üldised teadmised ja kogemused majandusvaldkonnast;
- kogemused ja teadmised avalikust haldusest;
- riigihangete koostamise, läbiviimise ja juhtimise kogemus;
- töökogemus projektide koostamise ja juhtimise osas;
- vene keele oskus.

CV ja motivatsioonikiri saata hiljemalt **25.03.2018** aadressil Võru Linnavalitsus, Jüri 11, 65620 Võru või e-posti aadressil info@voru.ee, märgusõna „Arendusspetsialist”.

Töökoht:
Teenistusse asumise aeg:
Teenistuskoha tüüp:
Kontaktisik:
Kontakttelefon:

Võru Linnavalitsus
esimesel võimalusel
ametnik
Tiina Hallimäe
785 0922 või 5343 6302

SOOJAMAJANDUS

Külm veebruar mõjutas küttekulusid ja soojussüsteeme

Veebruarikuu oli Riigi Ilmateenistuse andmetel üks viimaste aastate külmemaid – Eesti keskmine õhutemperatuur oli veebruari viimases kolmandikus -13,2 °C, mis on normist enam kui üheksa kraadi võrra külmem.

Danpower Eesti tootmisjuhi Mati Lauri sõnul tuletasid külmad nädalad meelde, kui oluline on tähelepanu pöörata soojussõlmedele ja küttesüsteemidele, sest näiteks ühe maja radiaatori külmumine võib viia kogu linna küttevarustuse häireni.

„Korteri temperatuur ei tohiks langeda alla 19 kraadi, et tagada kõikide küttesüsteemide osade ja ka hoone enda hea tehniline seisukord. Kütte mahakeramine võib viia radiaatorite või torustike lõhkikülmumiseni, mis toob omakorda kaasa soojavarustuse tõrkeid ja tekitab probleeme näiteks naaberkorterite elanikele,” räägib Laur.

Taoline olukord leidis viimati aset käesoleva aasta 4. märtsil, mil Danpoweri töötajad täheldasid kaugkütetrassi surve langust. Viie töötaja koostöös tuvastati avariiline leke hoones, kus pühapäeviti inimesi ei viibi. „Arvatakse, et kui hoonel pole nädalavahetusel otsest rakendust, on mõistlik küte viia miinimumini, kuid sellest võib

tekkida otsene ohuallikas ja just taoline olukord viiski radiaatori lõhkikülmumiseni,” selgitab Laur olukorda. Ühtlasi kutsus ta

inimesi üles kindlasti julgelt teada andma igasugustest leketest.

Selleks, et ootamatuid olukordi ei juhtuks, tuleks veenduda, et küttesüsteemid töötaksid korralikult. „Kui radiaatorid lähevad ebahütlaselt soojaks või termoregulaatori töös esineb tõrkeid, võib vaja minna näiteks radiaatorite puhastamist,” lisab Laur, rõhutades, et puhastatud küttesüsteemid aitavad vähendada ka küttekulusid.

Teise lahendusena toob Laur välja küttesüsteemi vahetuse. „Ligi 25% meie klientidest kasutavad sõltumatut küttesüsteemi, mis tähendab, et soojusvõrgu ja tarbijapoolne küttesüsteem on teineteisest eraldatud

soojusvaheti abil. Reaalses elus tähendab see, et majasisese avarii korral ei teki nii suuri veelekkeid ehk hoitakse ära võimalikud ootamatud kulutused majaelanikele,” kirjeldab ta küttesüsteemi lahendust.

Eesti Jõujaamade ja Kaugkütte Ühingu tegevjuht Andrus Pirso tõdeb, et ehkki veebruar oli tavapärasest külmem, suudavad kaugküttevõtte võrgu hooneid soojusega varustada ka väga külmade ilmade korral. „Külma ilmaga toimib kaugkütte efektiivselt ja üldjuhul ka tõrgeteta, sest paljud ettevõtted on aastate jooksul investeerinud võrkude uuendamisse ja korras- hoidu ning tootmisvõimsustesse,

sealhulgas kohalike taastuvkütuste kasutamisele,” märgib ta.

Sellegipoolest võib külma ilma ja suurema koormuse juures ette tulla lokaalseid katkestusi, kuid seda just uuendamatata torustike või seadmetega võrkudes. „Kui kaugküttevõtte hoolitseb piisavalt võrgu tõhususe eest ja hoone omanik hoone soojuskadude vähendamise ja küttesüsteemide korras- hoiu eest, siis on kaugküte kõrge varustuskindlusega, mugav ja soodsaim hoonete küttelehen- dus tihealadel,” kinnitab Pirso.

Maire Udras,
Danpower Eesti müügi- ja
kliendisuhete juht

Kingitus klientidele

Jahedatest temperatuuridest andis märku ka Saksa energiafirma Danpoweri poolt tehtud kingitus – tasuda kõigi oma klientide küttearve 24. veebruaril. Planeeritud 16 000 euro väärtuses kingituse tegelik maht ületas 20 000 euro piiri. Korteriühistu Võru Vanalinna esinaine Maire Post sõnas, et ajastuse osas poleks kingitus saanud tulla õigemal ajal, sest veebruarikuu küttearved olid külmast tulenevalt tavapärasest suuremad, kuid korteriühistu arve oli tänu kingitusele ligi 180 euro võrra väiksem. Kingitusest said osa kõik ühistu liikmed ning kõik olid igati tänulikud. Eesti Jõujaamade ja Kaugkütte Ühingu tegevjuht Andrus Pirso sõnul ilmestab taoline kingitus kenasti ettevõtte hoolivat suhtumist oma klientidesse.

Saksa energiafirmale Danpower GmbH kuulub Eestis energiaettevõtte Danpower Eesti AS, mis varustab Võru linna soojusenergiaga. Danpower Eesti AS annab Võru linnas tööd rohkem kui 40 inimesele.

Võrumaa Arenduskeskuse nõukogu esimeheks valiti Ülo Tulik

1. märtsil toimunud SA Võrumaa Arenduskeskuse nõukogu koosolekul valiti sihtasutuse nõukogu esimeheks Võru linnavalikogu esimees Ülo Tulik (pildil).

Nõukogu uue esimehe sõnul on tema esimeseks ülesandeks omavalitsuste esindajate ettepanekute kogumine arenduskeskuse tegevuskavasse, et see

siis juba märtsi lõpul või aprilli algul nõukogus kinnitatud saaks.

„Väga hea on see, et maakonna arendustegevused on nüüd koondatud ühte organisatsiooni, et on üks suund. Tegemist on omavalitsuste loodud organisatsiooniga ja kõik sõltub sellest, kuidas leitakse omavahel ühine keel. Aga esmaste

kohtumiste põhjal on lootust, et koostöö sujub,” ütleb ta.

Arenduskeskuse rolli ja olulisemaid ülesandeid kirjeldab Tulik järgmiselt: „Arenduskeskuse peamine ülesanne on piirkonna turundamine, maakondlik väliskoostöö ja maakondlik kultuurikorraldus, et säiliks meie traditsioonid ja traditsioonilised üritused nagu

laulu- ja tantsupidu. Maavalitsuselt saadud ülesandena jätkab arenduskeskus nüüd Vene viisade kompenseerimist.”

SA Võrumaa Arenduskeskus on kõigi Võrumaa omavalitsuste poolt 17. augustil 2017 asutatud koostöö- ja arendusorganisatsioon. Arenduskeskuse loomist ajendas riigi- ja haldusreform, millega suunatati seni

maavalitsuse poolt täidetavad maakonna arendus-, rahvatervise, turvalisuse, kultuurivaldkonna ning Vene Föderatsiooni viisade kompenseerimise ja soodusviisade väljaandmisega seotud ülesanded omavalitsustele ühiseks täitmiseks.

SA Võrumaa
Arenduskeskus

Uma Pido ootab laadale kauplejaid

2. juunil kell 9–14 toimub Võru Kesklinna pargis Uma Pido laat kohaliku kraami, laadalava ja töötubadega. Ootame teid laadale kauplemise ja näitama meie kandi käsitöö- ja toidukultuuri!

Kutsume laadale kauplemise Vana-Võrumaa kohaliku toodanguga, tulla võib nii käsitöö kui ka söögiga. Teretulnud on kohaliku keele ja Vana-Võrumaa sümbolika kasutamine pakutava kirjeldamisel, siltidel ja väljakiitmisel. Soovi korral saate korraldajalt nõu ja abi!

Laata korraldavad MTÜ Võluvõru koostöös Võro Seltsi ja Võru Instituudiga.

Laadal kauplemise tingimused leiate Uma Pido kodulehelt uudis- test: https://umapido.ee/wp-content/uploads/2018/03/2018_3_1_e.pdf.

Laadamüüjaks etteregistreerumine: voluvoru@gmail.com.

Laada korraldajate esindaja on Helle Kivi, MTÜ Võluvõru, tel 5853 1062.

TASUB TEADA

Vanemlusprogramm „Imelised aastad” Võru linnas

Võru linnavalitsuse sotsiaaltöösakond eesotsas lastekaitse spetsialistidega korraldavad ka tänava vanemlusprogrammi „Imelised aastad”, mis aitavad lapsevanematel ennetada ja toime tulla laste käitumisprobleemide ning arenguküsimustega.

Selleks osales Võru linnavalitsus Tervise Arengu Instituudi poolt korraldatud konkursil, mis toetab koolitusprogrammi Võru linna lapsevanemetele.

„Saime taotlusele positiivse vastuse, et läbi vanemlusprogrammi toetada Võru linna lastevanemate oskusi ja teadmisi järeltuleva põlve

kujundamisel ja kasvatamisel,” selgitas linnavalitsuse sotsiaaltöösakonna juhataja Eve Ilisson.

Projekti kestvus on 4 kuud (märts – juuni 2018) ja kogumaksumus 6180 eurot. Poole nimetatud summast katab Tervise Arengu Instituut, teise poole Võru linnavalitsus.

Tänavu 12. märtsil käivitunud programm on suunatud 2–8-aastaste laste vanematele ning koosneb koolitustest ja personaalsest tööst lapsevanemaga. „Omandatud praktilised oskused ja saadav tugi võimaldavad lapsevanematel tulla paremini toime laste kasvatamisega kaasnevate väljakutsete ja stressi tekitavate olukordadega,” kinnitab Ilisson.

16 nädala jooksul korra nädalas toimuvatel koolitustel on eriti oluline personaalne töö abivajava lapsevanemaga. „Grupiga töötab korraga kaks grupijuhti-koolitajat – Tea Ausin ja Kadri Kõiv – ning grupis osalejate arv on piiratud,” täpsustab sotsiaaltöösakonna juhataja.

Seoses piirangutega jättis sotsiaaltöösakond endale õiguse osaleda soovijate seast valikuid teha. „Eelkõige soovime aidata lapsevanemaid, kes on juba puutunud kokku erinevate muredega oma laste kasvatamisel ning kelle mured on jõudnud lastekaitse spetsialisti tööalale. Samas ei välista me emade-isade osalemist, kes ise tunnevad vajadust saada toetavaid teadmisi ja oskusi,” selgitab Eve Ilisson.

Sotsiaaltöösakond eesotsas lastekaitse spetsialistidega on ka varasemalt vanemlusprogrammi „Imelised aastad” korraldanud. Viimati toimusid koolitused mullu kevadel ja siis andsid programmi läbinud lapsevanemad korraldajatele positiivset tagasisidet.

Rohkem informatsiooni koolitusprogrammi kohta leiate Tervise Arengu Instituudi kodulehelt <https://tarkvanem.ee/koolitused/>.

Ulis Guth

ARVAMUS

Lapsevanemaks olemine tähendab õppimist

Kõikidel lastel on õigus olla omanäoline ja erinev. Kõikides lastes on palju, mis vajab märkamist, kiitmist, kuid samuti suunamist, õpetamist ja toetamist. Inimese areng on alati seotud raskuste ületamisega. Väikese inimese arengus on lapsevanema roll mõõdapääsmatu ja hindamatu väärtusega.

Lapsevanemad on justkui ise pidevas õppimisprotsessis, sest kasvatatakse koos lastega. Proovides ja katsetades saavad lapsevanemad teada, millised kasvatusmeetmed toimivad ja millised mitte.

On positiivne, et paljud lapsevanemad otsivad teadlikult abi erialasest kirjandusest ja oma eriala asjatundjalt, et saada vastuseid kasvatus-teemalistele küsimustele. Väikeste muredega tegelemine on mõistlik, sest mured ei lähe iseenesest mööda ja neil on omadus kasvades muutuda probleemiks.

Eve Ilisson,
linnavalitsuse sotsiaaltöösakonna
juhataja

VAHETUD MULJED

Lapsevanem Signe, on osalenud vanemlusprogrammis kaks korda

Osalemine vanemlusprogrammis oli minu jaoks äärmiselt vajalik, sest õppisin seal kasulikke võtteid oma laste kasvatamiseks. Mõned nipid on ennast praktikas väga hästi tõestanud ja aitavad mul hakkama saada lapsevanema raske tööga. Oli kosutav vahetada kogemusi teiste lastevanematega ning tänu osalemisele leidsin endale grupist toredaid mõttekaaslasid, kellega suhtlen siiani.

TULEKUL

Kuulmisalane teabepäev Võrus

12. aprillil algusega kell 11 toimub Võrus Eesti Panga majas (Tartu tn 25, 4. korrus, sissepääs hoovist) kuulmisalane teabepäev.

Teemadeks on kuulmislangus ja selle põhjused, kuulmise uuringud, kuuldeaparaadid ja nende taotlemise võimalused ning sagedasemad probleemid kuuldeaparaadi kasutamisel. Samuti on võimalik lasta Tartu kõrvakliinikust väljastatud kuuldeaparaatidele panna silmusvõimendiprogrammi või programme kohendada.

Lektor on Tiia Johannes Tartu kõrvakliinikust.

Üritus on avalik ja ligipääs pole piiratud. Teabepäevale on oodatud kõik huvilised – nii liikmed kui ka need, kes veel ühingusse ei kuulu. Kohapeal on võimalik ühingu tegevusega liituda.

Täpsem info telefonil 5554 6228.

Võrumaa Vaegkuuljate Ühingu juhatus

LÕUNA-EESTI ERIHOOLDUSTEENUSTE KESKUS

KUTSE

Kui sul on kodus lähedane, kes vajab hoolt, sest...

... tal esinevad mäluhäired,

... ta eksleb vahel tuttavas kohas, ei tunne tuttavaid inimesi ega oma asju ära,

... ta unustab vahel enese eest hoolitsemise, söömise, joomise,

... ta ei saa vahel aru kellaaajast,

... vahel esineb süüdistamist ja kurjustamist,

... tal võib olla diagnoositud Alzheimeri tõbi või muul põhjusel dementsussündroom,

olete oodatud omaste hooldajate tugigrupi kohtumisele
22. märtsil kell 16

Võru linn, Jüri tn 27 II korrusele
sissepääs Liiva tn poolsest uksest

Räägime dementsusest kui psüühika häirimise seisundist. Jagame soovitusi, kuidas dementsusega inimest suunata, aidata ja kuidas suhelda.

Kohtumine on tasuta!
Palume võimalusel oma tulekust teada anda
e-posti aadressil anu.oun@ehtk.ee või telefonil 515 6103.

KURSUS TÄISKASVANUTELE

MOSAIIK
ALGAJATELE vol.2
aprillis pühapäeviti kell 12-15

VÕRU KUNSTIKOOLIS
Juhendaja: **Maiden Paljak**

Registreerimine ja lisainfo:
paljakmaiden@gmail.com
tel 58093868

*Pindade ja esemete katmine
klaas- ja keraamilise mosaiigiga*

ESIMENE KOKKUSAAMINE PÜHAP, 1. aprillil, KELL 12.00
LEMBITU 2, III korrus
vorukunstikool.edu.ee

ÕPPETASU 27 EUR
+ 2 eur materjalikulu

VANA-VÕROMAA KÄSITÜÜ

KÄSITÜÜTARÕ AILA MAN
Võru linnas polikliiniku majas Jüri tn 19A I korrusel

TULE APRILLIS ÕPPIMA:

KAHANEVAST PLASTIKUST EHETE VALMISTAMINE
3. aprillil kell 14.00–16.00
Juhendab Kaire Luksepp. Osalustasu 10 €. Eelregistreerimine kuni 1. aprillini: vilve.oja@gmail.com, tel 554 1999

KALOSSIDE MAALIMISE ÕPITUBA
11. aprillil kell 14.00–16.30
Õpetab Merike Rebane. Osalustasu 16 €. Eelregistreerimine kuni 10. aprillini: merka.rebane@gmail.com, tel 5621 5963. Registreerimisel teata oma jala number.

KALOSSIDE MAALIMISE ÕPITUBA
12. aprillil kell 17.30–20.00
Õpetab Merike Rebane. Osalustasu 16 €. Eelregistreerimine kuni 10. aprillini: merka.rebane@gmail.com, tel 5621 5963. Registreerimisel teata oma jala number.

ARHAILISE TIKANDI ÕPITUBA
17. aprillil kell 14.00–16.00
Juhendab Karille Bergmann. Osalustasu 6 €. Võta kaasa suurema silmaga tikkimisnõel ja käärid, muu materjal juhendajalt. Eelregistreerimine kuni 15. aprillini: vilve.oja@gmail.com, tel 554 1999.

SIIDISALLI VÄRVIMISE ÕPITUBA
19. aprillil kell 17.30–20.00
Juhendab Merike Rebane. Osalustasu 17 €. Osalustasu sisaldab sallitoorikut ja kõiki materjale. Eelregistreerimine kuni 17. aprillini: vilve.oja@gmail.com, tel 554 1999.

Täpsem info: käsitöötare juhendaja Vilve (vilve.oja@gmail.com, tel 554 1999) või Näpustuudio perenaine Aila (tel 507 9920)

Kui vajad tööruumi või nõu toodete arendamiseks, siis küsi täpsemalt tel 554 1999 (Vilve Oja)!

Vaata ka FB lehelt: VANA-VÕROMAA KÄSITÜÜ

NÄPUSUUDIO

TASUB TEADA

Rööprähklemine on müüt – mobiiltelefon ja autorool ei kuulu kindlasti kokku!

Kõrvaliste tegevuste tõttu toimub Eestis küsitlusuuringu andmetel iga päev keskmiselt viis liiklusõnnetust ja 72% juhtidest on viimase 12 kuu jooksul sõidukiroolis mobiiltelefoni kasutanud. Rööprähklemine on aga müüt ningaju ei suuda tegeleda kahe tähelepanu nõudva tegevusega üheaegselt ja veatult.

Sõidukit juhtides tuleb keskenduda 100-protsendiliselt liiklusele, sest kõrvalised tegevused segavad juhti nii visuaalselt, käelisel, tunnetuslikult kui ka heliliselt. „Kujutame ette päikselist päraõnnetust Võrus. Mida me liikluses näeme? Üks juht juob roolis kohvi ja sööb saia, teine räägib telefoniga ja kolmas sahmib paberitega ning viimaks astub jalakäija nina telefonis sõiduteele. Tuleb tuttav ette? Miks meil on nii kiire, et oma rööprähklemisega ohustame kaasliiklejaid? Võtame mõistuse pähe ja ärme sea enast ja teisi ohtu! Keskendume ja naudime sõitu!” räägib Maanteeameti ennetustöö osakonna ekspert Kerli Tallo.

Maanteeameti tellitud uuringust selgus, et suur osa sõidukijuhtidest on veendumusel, et nad oskavad hinnata, millal on ohutu sõidukit juhtides telefoni kasutada. Reaalsuses tuleb siiski mõista, et liikluses ei olegi turvaline kõrvaliste tegevustega tegeleda, sest on teaduslikult

tõestatud, et inimene ei suuda kaht tähelepanu nõudvat tegevust sooritada samaaegselt ja veatult. Tähelepanu lülitub

pidevalt kahe tegevuse vahel ümber ning mõlema tegevuse kvaliteet sealjuures langeb. Olukorras, kus on vaja kiirelt

reageerida, ei suuda aju otsustada, kumb kahest tegevusest on elulise tähtsusega ja nii võibki juhtuda, et ohuolukorrale ei reageeri aju piisavalt kiiresti.

Sel aastal on juhtunud juba üks hukkunuga õnnetus, mille üheks põhjuseks oli kõrvaline tegevus. „Kõrvalised tegevused tapavad ja jäävadki elusid võtma, kui inimesed endale aru ei anna. Ei ole turvaline, kui roolis hakatakse näiteks akent puhastama, peegleid seadistama, plaati vahetama või midagi muud taolist. Kui juht teeb roolis midagi muud, siis ta paneb vabatahtlikult endale koti pähe ja sõidab pimesi,” ütles PPA juhtivkorrakaitseametnik Sirle Loigo.

Kuigi kõrvaliste tegevuste kampaania sihtgrupp on eeskätt sõidukijuhid, siis tegelikuses peavad kõrvaliste tegevuste ohtlikkusele mõtlema kõik liiklejad. Liikluses on meil vaja kõiki meeli ning kõrvalklappidega muusikat kuulates või pilk telefonis ringi käies ei kuule ega näe me enda ümber toimuvat. Kuna jalakäijale ja jalgratturile on eriti ohtlikud sõidu- ja raudtee ületamine, siis tuleb enne teeületust kindlasti kõrvaklapid ära võtta, vaadata mõlemale poole, et veenduda teeületuse ohutuses.

Maanteeamet

- Maanteeameti liiklusohutuskampaania „Kui juhid, siis juhi“ algas 12. märtsil ja kestab 9. aprillini. Kampaania eesmärk on kinnistada teadmist, et kõrvaliste tegevustega tegelemine roolis on ohtlik ning inimene ei suuda kaht tähelepanu nõudvat tegevust sooritada samaaegselt ja veatult.
- 5. aprillil toimub kolmandat korda mobiilivaba päev, mille eesmärk on kutsuda liiklejaid vähemalt sellel päeval liikluses mobiiltelefonist loobuma ja päeva lõpus mõtlema, kas midagi olulist jäi seetõttu tegemata.

Töötukassa toetab ettevõtjaid, kes pakuvad tööd noortele

Alates 1. jaanuarist 2018 saavad tööandjad, kes pakuvad tööd 13–16-aastastele noortele, taotleda Eesti Töötukassalt **alaealise töötamise toetust**. Toetuse maksimisega soovime suurendada alaealiste töötamise võimalusi ning soodustada nende tööharjumuse ja -kogemuse saamist.

Alaealise töötamise toetuse puhul on tegemist perioodiliselt makstava toetusega – toetust makstakse jooksva kalendriaasta esimeses kvartalis tagasiulatuvalt eelmise kalendriaasta eest. Seega 2017. aasta eest alaealise töötamise toetuse saamiseks tuleb taotlus esitada Eesti Töötukassale hiljemalt **31.03.2018**.

Kõige mugavam viis taotluse esitamiseks on kasutada e-töötukassat, mis asub veebiaadressil <https://www.tootukassa.ee/tkauth/login>. E-töötukassas saavad taotlust esitada nii ettevõtte registrikaardile kantud isikud kui ka nende poolt volitatud isikud. Volituste andmise võimalustest saate täpsemalt lugeda Eesti Töötukassa kodulehelt <https://www.tootukassa.ee/content/logi-sisse/ettevotte-asutuse-esindajale>.

Kui teil puudub võimalus esitada taotlust e-töötukassa kaudu, palume taotluse saata posti teel aadressil Lasnamäe 2, 11412 Tallinn, e-posti teel digitaalselt allkirjastatuna aadressil tvto_taotlused@tootukassa.ee või esitada Eesti Töötukassa esinduses kohapeal. Taotluse vorm on kättesaadav Eesti Töötukassa kodulehel.

KOMMENTAAR

Marge Sootee, AS Semuehitus juhiabi

Alaealise noore töötamine on alati seotud teatud erisustega: lühem tööaeg, töö ei tohi olla füüsiliselt raske ning ei tohiks nõuda ka erilisi oskusi. Selleks pidime tegema muudatusi oma töökorralduses.

Tööandjana on meeldiv saada selle eest ka rahalist toetust. Sõltvalt objektidest pakume ka tulevikus noortele töötamise võimalust.

Toetuse saamise tingimused ja suurus

- Toetuse suuruseks arvestatakse iga 13–16-aastase töötaja kohta 30% tema brutotöötasust eelmisel kalendriaastal.
- Toetuse arvestamise aluseks võetakse Maksu- ja Tolliametile deklareeritud ning töötuskindlustuse andmekogusse kantud tasud alaealiste eest, millelt on kinni peetud töötuskindlustusmaks.
- Toetust makstakse tööandjatele, kes on eelmise kalendriaasta jooksul tasunud 13–16-aastastele töötajatele brutotöötasudena kokku vähemalt 1000 eurot, **2017. aastal erandina vahemikus 01.06–31.12.2017 brutotöötasuna vähemalt 583 eurot**.
- Toetust saab taotleda nii töölepingu kui ka muu võlaõigusliku lepingu (nt käsundus- või töövõtuleping) alusel töötanud noorte eest.
- Alaealise töötamise toetus on riigiabi (väheste tähtsusega abi ja grupierandiga hõlmatud riigiabi). Riigiabi kohta leiame rohkem infot rahandusministeeriumi kodulehelt: <https://www.rahandusministeerium.ee/et/riigiabi>.

Alaealise töötamise toetust kaasrahastatakse Euroopa Liidu Euroopa Sotsiaalfondist tervise- ja tööministri 04.12.2014 käskkirja nr 222 „Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“ alusel.

Võrumaa osakonna kontaktisikuks on tööandjate konsultant Anne Hiielo, anne.hiielo@tootukassa.ee, tel 786 8756.

Kirjakastid Võrus

Seoses kirjakastide võrgustiku korrastamisega palus Omniva jaanuari Võru Linna Lehes linnaelanikel saata oma ettepanekud kirjakastide paremate asukohtade määramiseks. Ümberkorralduste tulemusena jäävad Võru linnas kasutusse 11 elanike poolt enim eelistatud/kasutatud kirjakasti.

Omniva tänab kõiki, kes aitasid kaasa kirjakastide asukohtade määramisel.

„Hea meel on tõdeda, et elanikud tundsid huvi kirjakastide projekti üle. Suured tänud linnavalitsusele, et kajastasite infot ja kaasasite elanikke kirjakastide kohta ettepanekuid tegema,” ütles kandekeskuse juht Eva Kalu.

Asukoht	Asukoha kirjeldus
Jüri 31	hoone seinal
Kreutzwaldi 119	bussipeatuse lähedal jalaga kirjakast
Jüri 24	hoone seinal
Vilja 6	hoone seinal
Kivi 9	korterelamute lähedal jalaga kirjakast
Kooli 6	Kagukeskuses
Tartu 34	jalaga postkast kõnnitee ääres
Vilja 14 B	Võru postkontoris (väline)
Jüri 83	Maksimarketis
Kreutzwaldi 52	hoone seinal
Jüri 45	Circle K bensiinijaama seinal

Põlvamaa ja Võrumaa Rajaleidja keskusest sai Kagu-Eesti Rajaleidja

Alates 5. märtsist kannavad Põlvamaa ja Võrumaa Rajaleidja keskus ühist nime Kagu-Eesti Rajaleidja. Juhtimise ja töökorralduse muutmisega saab kahest lähestikku paikneva piirkonna keskusest ühtselt toimiv ja suurema paindlikkusega Kagu-Eesti Rajaleidja keskus.

Ühinenud Kagu-Eesti Rajaleidja keskuse juhiks sai senine Võrumaa Rajaleidja keskuse juht Mereli Mändmets, kes koordineerib edaspidi spetsialistide tööd nii Võrus kui ka Põlvas. Ümberkorralduse eesmärk on pühenduda veelgi rohkem olemasolevate teenuste osutamisele ja ka uute, sh e-nõustamisteenuste väljatöötamisele.

„Klientidele see ebamugavusi kaasa ei too. Nii Põlvas (Metsa 1) kui ka Võrus (Kooli 6) asuvad keskused endiselt juba tuttavatel aadressidel, samuti jäävad alles kõik senised teenused. Muudatus aitab Kagu-Eesti piirkonnas nõustamisteenuseid paindlikumalt osutada ning vajadusel tugispetsialiste üle kahe maakonna kaasa,” kommenteerib Mändmets.

Rajaleidja jaoks on oluline igas Eestimaa tõmbekeskuses pakkuda lastele ja noortele karjääriteenuseid ja psühholoogilist, logopeedilist, eripedagoogilist, sotsiaalpedagoogilist abi ning panustada sellele, et piirkonnas olevate erinevate tugispetsialistide kättesaadavust edaspidi parandada.

SA Innove Rajaleidja

SA Innove Rajaleidja võrgustik pakub tasuta karjääri- ja õppenõustamisteenuseid kuni 26-aastastele noortele ning on partneriks lastevanematele ja haridustöötajatele.

TUNNUSTUS

Anti üle Võrumaa kõrgeimad autasud

Pildil (vasakult) autasude jagaja Tiit Toots ning autasude saajad Merike Kapp, Mart Timmi, Anni Lahe ja Aivar Leok. Foto: Margus Muts

Võrumaa Arenduskeskus jätkas Võru maavalitsuse traditsiooni jagada Eesti Vabariigi aastapäeva pidulikul aktusel Võrumaa kõrgeimaid autasusid. 22. veebruaril Võru Kandles toimunud Eesti Vabariigi 100. aastapäevale pühendatud tseremoonial andis SA Võrumaa Arenduskeskus juhatause liige Tiit Toots üle Võrumaa vapimärgi ja teenetemärgid. Võrumaa vapimärgi pälvil elutöö – Jaagumäe talu rajamise – eest Mart Timmi, kes on Võrumaa suurim kõõgilja- ja seakasvataja, edukas ettevõtja, aktiivne külaelu edendaja ning

tunnustatud arvamusiider ka põllumeeste seas. Jaagumäe talu on tööandjaks märkimisväärselt hulgale Võrumaa elanikest. Võrumaa teenetemärgi said Merike Kapp ja Aivar Leok. Merike Kapp on 57 aastat tegutsenud klaveriõpetaja ja kontsertmeistrina Võru muusikakoolis. Ta on panustanud Võrumaa kultuuriellu, olles väljapaistev klaverisaatja paljude kollektiivide juures ning asendamatult kontsertmeister Võrumaa laulu- ja tantsupidudel. Aivar Leoki eestvedamisel on Sõmerpalu staadionikross tõusnud Võrumaa spordielu

üheks tähtsündmuseks, mis on toonud raja äärde tuhandeid krossisõpru ja rajale kümneid maailma tippklassi sõitjaid. Aivari eestvedamisel on krossiraja kõrvale rajatud ka Baltimaade esimene moto sisehall Adrenalin Arena. Meremäe raamatukogu juhatajat Anni Lahte tunnustati pühendunud töö eest Meremäe raamatukogus ja lugemise au sees hoidmise eest laste seas. Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva auks korraldatud piduliku kontsert-aktuse etenduse „Eesti on 100 korda ilus“ lavastas Helena Kesonen.

Võru Lastefestival pälvis Uma Tegu 2017 auhinna

MTÜ Võrumaa Turismiliit aastakoosolekul 19. veebruaril kuulutati välja auhinna Uma Tegu 2017 saaja, milleks on mullu esmakordselt toimunud Võru Lastefestival. Auhind antakse teole või ettevõttele, mis on Võrumaal enim turismi soodustanud. „Mul on hea meel, et Uma Tegu 2017 auhinna võitis suure häälteenamusega Võru Lastefestival. Võrumaa on tore kant, kuhu tulla koos perega. Uus festival Võru linnas annab veel ühe kaaluka argumendi, miks just meie piirkonna kasuks peaks puhkust planeerides otsustama,“ kommenteeris MTÜ Võrumaa Turismiliit juhatause esimees Alar Hõim. Välja anti ka Uma Tegija tiitel, mis läks Võrumaa turismikoordinaatorile. „Oleme aastaid võidelnud ja vaeva näinud, et antud ametikoht uuesti maakonda tekiks,“ ütles Hõim. Statistikaameti andmetel on viimase aasta jooksul Võru maakonnas ööbimiste arv kasvanud 12%. Hõimu sõnul näitab see, et turism meie piirkonnas on jätkusuutlik ning seda sektorit on vaja koostöös omavalitsuste ja ettevõtjatega arendada.

EESTI VABARIIGI 100

Uhke paraad Punamütsikese lasteaias

23. veebruaril toimus Võru Lasteaias Punamütsike Eesti Vabariigi 100. aastapäeva auks uhke paraad, millest võtsid lisaks lasteaiaperale osa ka Kuperjanovi jalaväepataljoni ajateenijad ja linnapea Anti Allas.

Võrus on Eesti parimad abipolitseinikud

27. veebruaril siseministeeriumis toimunud tänuüritusel tunnustati möödunud aastal erakordse panusega silma paistnud abipolitseinike, vabatahtlike päästjate ja merepäästjate rühmi ning nende toetajaid.

Aasta abipolitseinike rühma aunimetuse sai politsei- ja piirivalveameti Lõuna prefektuuri Kagu politseijaoskonna Võru abipolitseinike rühm (pildil), kes on silma paistnud ennetustöösse antud suure panusega, noorte liikmete lisandumisega ja kaasalöömisega piirivalves.

Võrumaa koolides on nad noori rattureid õpetanud turvaliselt liiklema, samuti on koolide ümbruses viidud läbi aktsiooni „Helkuriga sõbraks!“. Et neil abipolitseiniku töö tõesti silma sarama paneb, näitab seegi, et kolm rühma liiget on politseiteenistusse asunud.

Foto: Arno Mikkor

Tunnustuse pälvinud Võru abipolitseinike rühm: Mairi Aasa, Ain Banhard, Anti Haugas, Joosep Hielaan, Kaisa Horn, Priit Ihats, Juris Juhanson, Argo Jõgi, Silver Kallion, Aigar Kalnapenkis, Lauri Kasak, Jevgeni Kaurson, Raul Kell, Urmas Kiidron, Marek Kimask, Kätlyn Kosman, Argo Laanema, Riho Lehist, Jaanus Liiva, Enn Meitern, Ain Pajo, Kaimar Ploom, Andres Pindis, Olev Pindis, Kuldar Raudsik, Einar Reiljan, Leo Rätte, Vello Saarman, Kristjan Sibul, Heret Siidra, Egon Taal, Tea Talupoeg, Kalev Tammoja, Ain Teppo, Rainis Toom, Oskar-Evald Truu, Aivar Tumanov, Tiit Tõnts, Mati Urbanik, Andrus Valge, Andu Värton, Janno Rätsepp, Valdur Vill.

KOMMENTAARID

Egon Taal, Võru rühma abipolitseinik, linnavalitsuse majandusspetsialist

Võru abipolitsei rühmale on see suur tunnustus. Võru abipolitsei rühmas on 43 liiget. Aastas on tehtud 5045 tundi. Abipolitseinikud osalevad koos politseiga patrullis, tegelevad laste liikluskasvatusega lasteadeades ja koolides. Pimeda aja saabudes osalevad abipolitseinikud helkurite jagamisel, et jalakäijad oleksid nähtavad. Linna suurüritustel on abipolitseinikud abiks liikluse korraldamisel ning osalevad jalgsi- ja jalgrattapatrullis avaliku korra tagamisel. Igal aastal toimuvad erinevad abipolitseinike koolitused.

Anti Haugas, Võru rühma abipolitseinik

Aasta abipolitseiniku rühma aunimetuse on meile väga suur tunnustus. Oleme tänulikud, et meie tegemisi on märgatud. Abipolitseinikele lisab see kindlasti motivatsiooni, et ka tulevikus sama entusiastlikult ennetustööd teha ja Võrumaa turvalisusesse panustada.

EESTI VABARIIGI 100

Hetki Eesti Vabariigi 100. aastapäeva tähistamiselt Kandles

^ Võru linna tunnustuse pälvinud ja tunnustuse jagajad ühispildil.
 < Pidulised kontserdisaalis – kõlab Eesti Vabariigi hümn.
 < Südamlik kontsert segakoori Hilaro, Võru Muusikakooli orkestri, ansambel Reha ja lasteaia Sõleke laste esituses.
 Maiustamist ootav juubelitort. >
 v Hetk kätlemisteremoonialt. Fotod: Jüri Kuusk

Lauluisa sai vabariigi juubeliks sinimustvalge tutimütsi

Võrus asuvalle Friedrich Reinhold Kreutzwaldi kujule pandi 22. veebruari hommikul pähe sinimustvalge tutimüts. Riigi juubelinädalal ehti sinimustvalge salli või mütsiga Eestis kokku üle 20 tuntud skulptuuri.

Lasteaia Päkapikk pere süütas kesklinnas 100 jäälaternat

Võru Lasteaia Päkapikk pere süütas riigi sünnipäeva tähistamiseks 19. veebruari varahommikul Kesklinna pargis 100 jäälaternat.

EV100 sümboolika kesklinnas

Alates 21. veebruarist ehtis Võru Kesklinna parki EV100 sümboolika (pildil).

Kevade saabudes sulavad Võrumaal lume alt välja mitmed populaarsed ja mõnusa elamusi pakkuvad liikumissarjad. Kevadise hooaja avavad **Võrumaa orienteerumiskolmapäevakud** ja **Võrumaa pikamaajooksude sari**!

KEVAD ON KÄES JA SUUSALUMI SULAB – HAKKAME SÄTTIMA!

ORIENTEERUMISKOLMAPÄEVAKUD

Võrumaa orienteerumiskolmapäevakute hooaeg algab juba 11. aprillil. Tööpäevaõhtuste liikumisürituste avalööki antakse traditsiooniliselt Kubijal.

„Kaheksateistkümnest päevakust kümme toimuvad Võru linnas või mõne kilomeetri kaugusel linna piirist ja on seega vabalt näiteks jalgrattal kättesaadavad.”

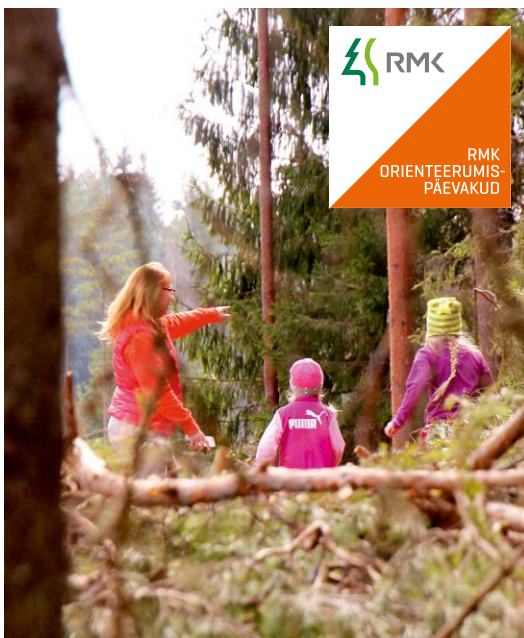
Täiesti uute maastikena tulevad sel aastal kasutusele Kasemetsa – Veemäe ja Vana-Vastseliina.

Igal päevakul on valida viie erineva pikkuse ja raskusastmega raja vahel ning abivajajad saavad alati kohapeal juhendamist.

Orienteerumisklubi Võru liikmed julgustavad kõiki vaheldust otsivaid liikumisharrastajaid proovima kaardiga liikumist – see on jõukohane kõigile, kes juba päevaku asukoha leidmisega hakkama on saanud! Ja kui terve kevade ja suve oled kaardiga seiklemist harjutanud, siis on sügisel seenemetsa minnes palju kindlam tunne!

HOOAJA KALENDER

- 11. APRILL KUBIJA
- 18. APRILL TSIATSUNGÖLMAA
- 25. APRILL PIKAKÄNNU
- 2. MAI KURGJÄRVE
- 9. MAI SUUR MUNAMÄGI
- 16. MAI KANDLE AED
- 23. MAI VÕRU KESKLIINNA KOOL
- 30. MAI PALOMÖTSA
- 19. JUUNI KORNETI (LÄTI)
- 15. AUGUST SMILTENE (LÄTI)
- 22. AUGUST HAANJA
- 29. AUGUST KÜTIORG
- 5. SEPTEMBER JUBA KÜLA
- 12. SEPTEMBER TRUMMIPALO
- 19. SEPTEMBER VANA-VASTSELIINA
- 26. SEPTEMBER PARKSEPA
- 3. OKTOOBER KUBIJA LAULUVALJAK
- 6. OKTOOBER VEEMÄE

Orienteerumine on seiklus ja ühiselt veedetud kvaliteetaeg pere või sõpradega!

VÕRUMAA PIKAMAAJOOKSUDE SARI

Kindlasti on väga paljud juba jälginud ilmateadet ning hinge kinni hoides oodanud, et lumi sulaks ning saaks talveunest ärkavad jooksu- ja kõnnisussid välja võtta ning õue viia. Nüüd tasubki sellele aga veelgi tõsisemalt mõtlema hakata, sest Võrumaa pikamaajooksude sarja 8. hooaeg alustab juba 20. aprillil, mil tehakse Haanjas tiir peale kaunile Vaskna järvele.

Sarja hooaeg, mis koosneb eelmisega sarnaselt 12 etapist, pakub juba aastatega tekkinud traditsioone, aga ka pisut uuenenud formaati. Endiselt on kavas pikemad võistlusdistsantsid, nüüdseks mõned aastad kasvanud lühikesed distantsid ja muidugi mudilaste rajad. Seoses tiheda võistlus- ja treeningkalendriga on aga tekkinud vajadus veel ühe, senistest veel lühema võistlusdistsantsi lisamise järele, et noor sportlane ei peaks osalemisest loobuma, kuna distants on tema treeningplaaniga sobitumiseks liiga pikk. Samuti saab see distantsivalik olema sobilikum ka jooksusõprusega alustavale osalejale.

Kokkuvõtetest: eelkõige on sarjas osalemise tulemuseks järjepidev spordilusti ja emotsioonide kogumine, mida hooaja lõpuks kroonib osalejamedalistest komplekteeruv suur auhinnapüsle. Osalejamedaleid saab igal etapil koguda kas joostes või kõndides, olenemata valitud distantsi pikkusest. Küll on sel hooajal enne etappi vaja otsustada, kas jooks aja peale tehakse võistluspunktidele või lihtsalt aja

peale. Kes soovib teha tulemusporti, sellel on võimalik oma osalemisi planeerida arvestusega, et hooaja jooksul on 3 etappi, millel võib valida distantsi, mis ei anna vastavas võistlusklassis punkte, kuid saab osaluskorra ning kirja ka aja. Samuti on hooaja lõpus kavas 3 järeleaitamistundi, millest osa võttes saab puuduvaid pusletükkelunastada.

Kui seni oli oma distants eraldi punktiarvestusega vaid MN12 vanuseklassis, siis nüüd on sama lugu ka MN14 klassis. Kõikidel teistel punktijooksudel osalejatele (MN16-60) on arvestus sarja üleselt ühine. Loomulikult jääb kokkuvõtete tegemisel au sisse peredega ühine kvaliteetaeg, ettevõtete ja organisatsioonide, koolide ja lasteaedade ning maakonna ja omavalitsusjuhtide arvestus – jälgides osalus-kordi, mitte punkte.

Kõikidest uuendustest ning etappidest täpsemalt juba nende lähenedes! Seniks soovime kõikidele, et leiaksite endale sobivad juurdeviivad harjutused näiteks Võrumaa Mängude tervisepäevakute raames, et harjutada järjepidevust, mida oleks jooksusarjas mõnus realiseerida! Eeskuju on alati nakatanud – nii loodame uuest hooajast, et mudilased, lapsed ja noored panevad liikuma ka oma vanemad ja vanavanemad!

Julgust ja pealehakkamist hooajaks valmistumisel, sest melu ja emotsioon on meie ühistest etappidest maailma parim!

HOOAJA KALENDER

- 20. APRILL 22. ÜMBER VASKNA JÄRVE JOOKS
- 10. MAI 37. JOOKS ÜMBER TAMULA JÄRVE
- 31. MAI 37. VÕRU-VÄIMELA MAANTEEJOOKS
- 16. JUUNI 2. SETOMAA JOOKS
- 24. JUUNI 15. PULLI JÄRVE JOOKS
- 13. JUULI 4. RÕUGE VIIE JÄRVE JOOKS
- 22. JUULI 23. JOOKS ÜMBER UHTJÄRVE
- 4. AUGUST 5. VASTSELIINA LINNUSE JOOKS
- 17. AUGUST 5. JÕE- JA JÄRVEJOOKS LASVAL
- 1. SEPTEMBER 2. ÜTS UMAMAMUUDU LIINA ÜÜJUUSK
- 15. SEPTEMBER 7. KÜTIORG MAASTIKUJOOKS
- 14. OKTOOBER 34. MUNAMÄE-VÕRU MAASTIKUJOOKS

SPORT

Võru jalgpallurid mängivad esmakordselt Eesti esiliigas

Võru FC Heliose jalgpallurid ajavad tänava esmakordselt palli taga Eesti tugevuselt kolmandas sarjas ehk esiliiga B-tasandil. Turniiri alustati märtsi alguses 2:0 võiduga Pärnu JK üle ning loodetavasti on praeguseks veelgi punktilisa teenitud.

Klubi juht ja meeskonna peatreener Jaanus Vislapuu on optimistlik, sest komplekteeritud sai korralik võistkond. „Kindlasti on raske Tallinna satside või Kohtla-Järvega konkureerida, aga ma nagu väga ei karda küll millegi pärast. Mängijad on kvaliteetsed ja nendeni on oma ideid lihtne viia, sest nad mõistavad mängu hästi ja suudavad taktikast kinni pidada. Kontrollmängud näitasid, et saame platsil hakkama ja saame teha neid asju mida tahame, nii et ootan huviga hooaja algust,” ütles ta.

Võrreldes mullu II liigas mänginud meeskonnaga on pea pooled mehed uued. Võru mängijatest saab esindusmeeskonnas arvestada 15–16 mehega, kümme mängijat on mujalt. Enamik uusi tulijaid on Tartu Merkuuri taustaga ja sel on üks väga lihtne põhjus – selle tegevuse lõpetanud klubi mängijatel on piisavalt kvaliteeti, et esiliigas mängida.

„Nad olid ise huvitatud, et mängida senisest väheke kõrgemal. Ja kuna Lõuna-Eestis oli meil selline võistkond, mis esiliigasse tõusis, ning mitmed meie

Võru Heliose jalgpallimeeskond viimasel hooajaelsel treeningul. Foto: Võru FC Helios

mängijad juba ka mängisid saali liigas koos osade Merkuuri mees- tega ja olid omavahel tuttavad, siis üks asi viis teiseni ja niimoodi see läks,” selgitas Visapuu.

Ettevalmistust hooajaks alustas meeskond jaanuari alguses. Korra nädalas tehti Tartus ühiselt trenni, lisaks harjutati eraldi Võrus ning peeti kontrollmänge. Vislapuu tõdeb, et trenni oleks tahtnud kõvasti rohkem teha ja just kokkumängu lihvida, et mängijad üksteist platsil paremini mõistaks.

Viimased kaks nädalat enne hooaja algust jäid välitreennid pakase tõttu kahjuks ära. Kõvasti kasu oli kontrollkohtumistest, kus sai erinevatel positsioonidel erinevaid mängijaid katsetada, samuti erinevaid taktikaid proovida.

Treeneri sõnul hakkab mängu- taktika sõltuma vastasest. „Eks me mingeid võistkondi teame, kellega oleme mänginud, mõni vastane on võõram ja päris tugev. Aga iga mäng algab null-nullist ja püüame teha nii, et meile jääks taha null ja

omal õnnestuks väravaid lüüa. Eks paistab, kuidas see välja kukub,” lausus Vislapuu.

Eesmärgiks on mängida koh- tadele, mis võimaldaksid liigasse püsima jääda. „Ega ma ei ütle, et me ei võiks jõuda kõrgemale, lihtsalt hooaeg on väga pikk, eks näis,” sõnas Vislapuu.

Liiga favoriidiks peab ta Tal- linna JK Legioni, mis on tänava ilmselt kõige tugevam sats esi- liiga B-s ja võiks end vabalt ka esiliigas etteotsa mängida. Tugev

on kindlasti ka väga hea noorte- töö ja kvaliteetsete treeningutega Nõmme United, samuti Koht- la-Järve JK Järve.

Kõik avarangi mängud tuleb Heliosel pidada võõrsil, esimene kodumäng on 28. aprillil Võru spordikeskuse staadionil. „Üri- tame kodumänge tänava veelgi rohkem reklaamida, korraldada pealtvaatajatele rohkem vaataja- mänge, leida paremaid auhindu. Sinna on veel natuke aega, aga eks me kõige sellega ka juba vaikselt

tegeleme,” ütles Vislapuu. „Tahaks ikkagi hoida möödunud aasta keskmist publikuarvu, mis oli 101, kõik, mis tuleb sinna peale, on boonus.”

Senisest kõrgema liigatase- mega kaasnevad üksjagu kõrge- mad kulud – ainuüksi võõrsilmän- gudele sõitmist seisab tänava ees üle 7300 kilomeetri ehk 1800 ki- lomeetri võrra rohkem kui mullu, kodumänge on 26 asemel 36 ning kasvasid personalikulud. Nii pole mingi ime, et meeskonna eelarve on rohkem kui kahekordistunud, ulatudes ligi 25 000 euron.

Esindusmeeskonna kaks suursponsorit on endiselt Borg Kinnisvara ja Nordmetallik, tõi- husalt panevad öla alla ka Võru linn, Aigren, Egotar Grupp, Võru Disainmööbel ja teised väikse- mad tootajad. „Tänu neile saab see hooaeg toimuma, sest kui oleksime pidanud jätkama sama- moodi nagu eelmisel aastal, siis see poleks võimalik olnud,” lausus Vislapuu. „Suur tänu meie kõigile tootajatele!”

Võru suurima jalgpalliklubi tal- vistest tegevustest võib ära märkida veel tänava juba kaheksandat korda toimunud siseturniiri Võru Helios Cup, kus võisteldi kuues vanusek- lassis. Kahes neist (U13 poisid ja U14 tüdrukud) jäeti esikoht Võrru.

Võru FC Helios

Võru Järve Kooli õpilased käisid esinduslikel murdmaasuusatamise ja ujumise võistlustel

Võru Järve Kooli õpilased osa- lesid 5.–6. veebruaril Otepääl eriolümpia Euroopa murdmaa- suusatamise võistlustel, kus Karl Joosep Urbanik ja Imre Männiste saavutasid oma võistlusklassis teise ja Rauno Pettai kolmanda koha. Teatevõistlustel saadi teine koht. Võistlused toimusid Eestis

esmakordselt, osales 129 sportlast 11 riigist.

14.–15. veebruaril esindas Võru Järve Kool Riias rahvus- vahelistel ujumisvõistlustel Eesti Eriolümpia Ühendust. Osaleti 25 meetri vabastiili ja selili ujumises, kus Sten Kevyn Märtsen ja Imre Männiste tulid teiseks, Antero

Oja ja Sven Kaiv kolmandaks ning Rauno Pettai ja Kristjan Kala neljandaks. Teatevõistlustel saavutati oma divisjonis 5. koht. Võistkondi oli kokku 17, Leedust osales kaks võistkonda.

Urmas Rööbing ja Gaida Vassin

> Teatevõistlustel osaleti koos Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskuse võistkonnaga. Pildil vasakult Võru Järve Kooli juhendaja Gaida Vassin, Imre Männiste, Karl Joosep Urbanik, Rauno Pettai, Sigrid Laane, Riina Lensment, Aivo Kull ja Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskuse tegevjuhendaja Hele Plakso.

KUU PILDIS

Võru linna lusikapidu Kandles

17. veebruaril toimus kultuuri- majas Kannel traditsiooniline Võru linna lusikapidu, kus lin- napea Anti Allas andis 2017.

aasta teisel poolel sündinud väiksetele võrulastele nimelise hõbelusika ning õnnitles vane- maid. Kultuuriministeeriumi

kingituse – raamatu „Pisike puu” – andis asjaosalistele üle Võrumaa Keskraamatukogu lasteosakonna juhataja Helle Laanpere.

Lastele ja nende vanematele esinesid Tea Kõrre tantsulap- sed. Ürituse lõpus ootas kõiki suupistelaud.

Võru linnas sündis möödu- nud aasta juulist detsembrini 59 last – 28 poissi ja 31 tüdrukut. 2017. aastal sündis kokku 111 last.

Kes lusikapeole kohale tulla ei saanud, saavad kingi kätte lin- navalitsuse infosaalist. Pilte saab tellida fotograaf Tõnis Antoni lehelt. Linn kingib igale perele mälestuseks ühe foto, mille saab galeriist ise valida.

NOORSOOTÖÖ

Võru Noortekeskuse tegemisi veebruaris

Veebruari kõige tähtsamaks ja suuremaks sündmuseks oli Eesti Vabariigi 100. aastapäeva tähistamine, mille käigus kor- raldati koos noortega Eesti öhtu. Koos erinevatest riikidest pärit vabatahtlikega valmistati Eesti sööke (mulgipuder, prae- räim, kiluvõileib, kama). Kõige põnevam oli räime puhastamine ja praadimine, sest paljud noo- red polnud seda varem teinud. Kuulati Eesti muusikat, toimus viktoriin, noored joonistasid

presidendist portreed ning män- giti erinevaid ringmänge. Samuti oli avatud fotonurk, kus sai nii ükski kui ka koos sõbraga teha laheda pilte.

Kuna sellel aastal on olnud piisavalt pakaselist ilma ja jär- vedel on kalastamiseks sobiv jää, toimus Tamula järve jääl kalas- tustöötuba. Eelnevalt omandati teadmised ohutusest talipüügil – kuidas jää peal turvaliselt kala püüda ja mida teha õnnetuse kor- ral. Kuigi kala seekord ei saadud,

oli ilm väga mõnus ja noortele saadud kogemus meeldis.

Sõbrapäeval sisustasid noor- sootöötajad Võru Kreutzwaldi Koolis vahetunde. Mängiti eri- nevaid aktiivseid mänge. Sõbra- päeva tegevused jätkusid noor- tekeskuses, toimusid teemako- hased mängud ning noortel oli võimalus meisterdada erinevaid sõbrapäeva kaarte.

Veebruarikuu viimasel päe- val toimus Lasval üritus „Lau- lud Tähtedega” Eesti eri. Võru Noortekeskusest osales mitu erinevat koosseisu ning noored said organiseerimise ja esine- mise kogemusi.

Kaisa Sikk, noorsootöötaja

100 AASTAT EESTIKEELSET GÜMNAASIUMIHARIDUST VÕRU LINNAS

Riigikaitseõpetusest Võru gümnaasiumides läbi aegade

„Iga riik peab võitlema oma olemasolu eest vaimselt, majanduslikult ja poliitiliselt. Selles võitluses viimaseks ja otsustavaks abinõuks on rahva vastupanu relvastatud jõuga. Seepärast kõik praeguseaja riigid peavad korraldama riigikaitset.“ See tsitaat on pärit 1935. aastal välja antud õpikust „Riigikaitse õpetuse käsiraamat kesk- ja kutsekoolidele“. Rahva riigikaitse eesmärgiks oli anda gümnaasiumis poistele ettevalmistus, mis vastaks noorsõduri kahekuulisele õppekavale.

Sõjalise kasvatus ja õpetuse tundidega alustati gümnaasiumides 1927. aasta oktoobris üks tund nädalas ja suvevaheajadel toimusid kuni kaheksa päeva kestvad laagriõppused. Õpetust viisid läbi instruktorid, kelleks olid tegevteenistuses olevad ohvitserid või kooliõpetajatest reservohvitserid. 1930. aastatel suurendati õppemahtu kahele tunnile nädalas ja suvine laager viidi kaheksalt päevalt kümnele. Võru Ühisgümnaasiumis andis riigikaitset kapten Eduard

Võru Ühisgümnaasiumi õpilased riigikaitse õppustel Taara kasarmute ees 1937. aastal. Foto Valentin Meegomäe albumist

Karjel, kelle tunnid poistele meeldisid. Eriti meeldisid õpilastele Taara kasarmute juures korraldatud õppused.

Saksa okupatsiooni ajal sellist õppeainet ei olnud. Nõukogude korra tulekuga hakati sõjalisest algõpetusest uuesti rääkima. 1968. aastal sisse viidud sõjalise algõpetuse õpetajatena said ametisse umbkeelsed reservohvitserid. Õpetuses pöörati suurt tähelepanu rividrillile, tsiviilkaitsele (gaasimaskide pähepanek, varjendid) ja laskmisele.

Meeldivamaks osaks oli Kalašnikovi automaadi lahtivõtmine ja kokkupanemine, milles tüdrukud olid paremad kui poisid. Sõjalise algõpetuse osaks said ka kehalised katsed, tuli täita VTK (valmis tööks ja kodumaa kaitseks) määrginormid ja suviti korraldati sõjalissportlikke laagreid ja sõjamänge.

Praeguses Võru Gümnaasiumis kuulub riigikaitseõpetus valikainete hulka 10.–11. klassi õpilastele ja toimub kahes osas – teoreetiline osa ja 2–3-päevane

praktiline väljaõpe Kuperjanovi pataljoni ohvitseride poolt. Riigikaitseõpe on populaarsem tütarlaste seas.

Samas on Võrumaal läbi aegade väga edukad olnud noorkotkad ja kodutütred, kes on saavutanud häid tulemusi üleriiklikel ja rahvusvahelistel võistlustel.

Arthur Ruusmaa,
Võrumaa muuseumi
peavarahoidja

EESTIKEELNE GÜMNAASIUMIHARIDUS

Gümnaasiumiharidusele pühendatud üritused aprillis

Veebiviktoriini teemaks on riigikaitseõpetus Võru gümnaasiumides läbi aegade.

<https://goo.gl/uycepw>

Vilistlaskohtumiste ajagraafik koolides:

- Merike Toomik ja Jürgen Rünk – 4. aprillil kell 14.40 Võru Gümnaasiumis
- Anti Saarepuu – 9. aprillil kell 11 Võru Täiskasvanute Gümnaasiumis
- Tamar Nassar – 9. aprillil kell 14 Võru Kesklinna Koolis
- Timo ja Lauri Sild ning Priit Narusk – 11. aprillil kell 12.40 Võru Kreutzwaldi Koolis
- Kristiina ja Anneli Musto – 17. aprillil kell 12 Võru Täiskasvanute Gümnaasiumi majas Kesklinna kooli õpilastele
- Raul Olle – 20. aprillil kell 11.00 Võru Kesklinna Koolis

Täpsem info kohtumisel osaleda soovijatele koolist.

Võru Kesklinna Kooli 100 kingitust Eesti Vabariigile

Koolipere valmistatud ja kaunistatud küpsisetort Eesti Vabariigi 100. aastapäeva pidulikuks kontsertaktuseks. Foto: Tõnis Anton

Meie koolil on juba aastaid komme kuulutada välja Aasta Hea Tegu. See on tegu, mis pole tehtud kohustusest, vaid just heast tahtest kedagi aidata või meie kõigi elu paremaks teha – nii-öelda kingitus meile kõigile. Seega, kui kooli juhtkond hakkas otsima, mis võiks olla meie kooli kingitus Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva puhul, oli lahendus lihtne – meie teeme 100 head tegu!

Nii kutsus kooli direktor Kaare Lill Eesti Vabariigi 99. aastapäevale pühendatud aktusel üles kooliperet tegema aasta jooksul vähemalt ühe heateo. Nüüd, aasta hiljem, on aeg teha kokkuvõtte tehtust.

Häid tegusid hakkas laekuma juba kevadel. 4.c klassi

õpilased kasvasid kooliõue lillepottidesse lilletaimi, 1.b klassi õpilased toetasid loomade varjupaika, suuremad poisid aitasid väiksematele üles panna jalgrattaõpperada ning kooli koridori avalikku raamaturiigulisse annetati raamatuid.

Heade tegude tegemine ei katkenud ka suvel. Kooli õpilased ja õpetajad olid vabatahtlikeks nii Võru Pärimustantsu festivalil kui Võru Lastefestivalil. Eks seegi oli omaette heategu, et kõik kooli koorides lauljad ning kooli rahvatantsuringides tantsijad pingutasid piisavalt ja nad valiti osalema XII noorte laulu- ja tantsupeol „Mina jään“. Meie kooli noored tantsijad löid kaasa ka spontaansel tantsupeol Tallinna Vabaduse platsil.

Sügisel toimus kaks suurt ettevõtmist, millele tahaks eraldi tähelepanu pöörata. Kuigi 1.–3. klasside heategevuslik Sügise sünnipäeva laat on koolis saanud juba eriliseks traditsiooniks, siis seekord oli tegemist veelgi suurejoonelisema ettevõtmisega. Suur aitäh lapsevanemale Merilin Vavilovale, kelle organiseerimise tulemusena panid laadale öla alla ka Annaabi.ee, OÜ Ritico, OÜ Cristella, OÜ Võru Seeder, Breden Kids, Maiasmokk, OÜ Estinvald, Klotsipood, Kubija SPA, Peetri Pizza ja Triin Shoppab! Laadalt saadud tuluga toetati ühe Võrumaa diabeedihai lapse ravikulusi.

Mõni päev hiljem toimus meie kooli sügisene suurüritus – „Liigume omas rütmis Järve

Kooli toetuseks“. Heategevuslikust jooksust võttis osa sadu inimesi ning osavõtutuludest toetati Võru Järve Kooli õpilastele spordiriie ostmist Eesti riigivõla kogu „Kõige parem kingitus“, et meie õpilased saaksid rääkida, milline on nende Eesti.

Pimedatel aegadel jagati kõigile oma kooli helkureid ning neid riputati ka linna helkuripuule. 8.a klassi õpilased kirjutasid kooliperele 100 kiitust, et luua koolis mõnusat õhkkonda. Suur hulk häid tegusid sai tehtud ka jõulude ajal. Õpilased käisid külas Võru linna lasteaiades ja Võru Järve Koolis jõulujutte ette lugemas. 3.b klassi

õpilased valmistasid Võru linna hooldekodule 95 kutset ja 38 jõulukaarti ning korraldasid hooldekodus ka uhke jõulupeo. 1.b klass kutsus külla Päkapi lasteaiast kooli tulevad õpilased, mängisid koos nendega ja kiitsid neid viisaka käitumise eest. 2.a klassi õpilased ostsid algatuse Saagu Valgus abil 12-aastastele tüdrukule jõuluringiks kunstitarbeid, 8.a ja 7.a abistasid toidu ja muu vajalikuga loomade varjupaika. Kooli õpilasesinduse liikmed valmistasid kõigile 1.–3. klassi õpilastele piparkooke. 6.b klassi õpilased aga tegid üllatuse kooli töötajatele, valmistades ette esinemise jõulupeol ning kinkides kõigile oma tehtud küünlatopsi. Muusikaklasside mudilaskoor esines heategevuslikul Saagu Valguse jõulupeol.

Häid tegusid ei tehta vaid jõulude ajal, vaid neid jagus ka

uude aastasse. 1.b klass ning 4.d ja 4.e klass kinkisid kooli raamatukogule omatehtud mängud, 6.a klass organiseeris Tilsi Pere kodu lastele uhke sõbrapäevakontserdi ning 4.a korraldas 1.b klassi õpilastele klassiõhtu. 3.b klassi õpilased aga viisid süüa metsloomadele Kehalise kasvatus õpetajad korraldasid lastepäeval ranas ühise lõbusa kaerajaani tantsimise.

Nii võis kooli direktor Eesti Vabariigi 100. aastapäeva pidulikul kontsertaktusel SA Võru Kannel teatrisaalis tunnustada – sada heategu sai tehtud. Koolipere oli ära teeninud tüki küpsisetorti, mille valmistasid ja kaunistasid kooli õpilased ise.

Anu Koop,
Võru Kesklinna Kooli
huvijuht

Laste kasvatatud lilleistikud kooli aknal. Foto: Tõnis Anton

KUTSE TANTSULE

Võru kinnitab oma tantsupealinna nime

Võru pärimustantsu festival laieneb nii piirides kui ka ajas ning kujuneb pea aastaringseks.

XXIV Võru pärimustantsu festival toimub traditsiooniliselt juulikuul alguses ehk 5.–8. juulini ja kannab nime „Teppo timm ja polkasamm“. Ent pärimustantsu-hõngulisi sündmusi on kevadel ja hilissügiselgi. Nii kindlustab Võru oma tantsupealinna nime.

„Tantsimine ja laulmine on eestlastele omane ühtlase tegevus“, põhjendas tantsude rohket aega Võrumaa tantsuõpetaja ja festivalimeeskonna liige Maire Udras. „Et Eestimaa tähistab oma 100. sünnipäeva, siis teeme tantsurohke aastaga ka tantsulise kingituse oma maale. Kõik me

sündmused kannavad nimetust „Tantsime Eestile!“ lisas ta.

Eesti rahvatantsu sammustik on rikas. Aasta tagasi pöörati festivali erinevatel kontsertidel ja simmanitel tähelepanu enim valsisammule, eriti labajalavalsile. Nüüd tutvustatakse polkasammu, mida saab õppida ühiselt tantsutubades juba kevadel.

Udras täpsustas, et paljud aasta jooksul läbi ja selgeks tantsitavad tantsud on valitud Vana-Võromaalt. „Lisaks neile tantsime võrdluseks juurde ka mujalt Eestist pärit tants, mille taolisi meil Kagu-Eestis ei ole. Nendeks on näiteks vooris tantsitavad tantsud.“

Esimene tantsutuba on **29. märtsil** Stedingu majas, kus polkasammud näitab ette Kadri Lepasson.

3 tantsutuba toimub ka juulikuus festivali raames, eestantsimist veavad Maire Udras ja Marianne Jaanson.

Ent tantsutubadele lisaks kutsub festivalimeeskond kõiki võrukaid suurtest tantsusündmustest osa saama. Juulikuise pärimustantsufestivali ajal toimuvad juba traditsioonilised **tänavatants** ja **tantsuorienteerumine**, kus lustivad nii oma- kui ka välismaised tantsurühmad ja tantsulised sõpruskonnad. Detsembris aga saab ühiselt tantsuringis lustida **II talve tantsupäeval**.

Ent pühapäeval, 29. aprillil, mis on ka rahvusvaheline tantsupäev, kutsub pärimustantsu festivali meeskond kõiki võrukaid nii lähedalt kui kaugelt **suurele teatetantsule „Võru tantsib“**. See toimub Võru linna tänavatel ja osalema on kutsutud hulgaliselt Võru linna ja ümbruskonna lasteaia, koolide, huvikoolide, omavalitsuste, MTÜ-de, ettevõtete jne esindusi ning kõiki teisi tantsupaare. Et tegu on teatetantsuga, liigutakse iga tantsuga umbes 200 meetrit, siis liitub tantsuseltskonnaga juba järgmine seltskond. Tants saab eelnevalt õppida tantsutubades ja vahetult enne teatetantsu. Nii antakse tants, rütm ja soe käepigistus edasi ning kasvab tantsijate vägi.

Tants saab alguse Võru Maksimarketist eest ja liigub mööda kergliiklusteed 2400 meetrit Kesklinna parki. Kell 12.05 häälestame siin raadio Vikerraadio sagedusele ja tantsime ühiselt kogu Eestiga rahvusvahelise tantsupäevaks valitud rahvapärilist tantsu Pärlilaine. Filmime oma ühistantsimise ja laadime selle üles YouTube'i keskkonda. Nii osaleme Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi väljakuulutatud tantsuvõistlusel, kus parimaid ootab ka tunnustamine.

Et teatetantsu korraldus paremini sujaks, siis paluvad selle korraldajad end registreerida ja lisateavet otsida Võru pärimustantsu festivali kodulehel www.vorufolkloor.ee kindlasti enne **18. aprilli**.

Kadri Valner,
festivalimeeskonna liige

Võru
PÄRIMUSTANTSU
FESTIVAL

Korralda Võru pärimustantsu festivali ajal oma kodu

KODUKONTSERT

Võru Pärimustantsu festival toimub 5.-8. juuli 2018

Rohkem infot:
Monika Jõemägi
Telefon: 56664269
monika.joemagi@gmail.com
www.vorufolkloor.ee

14. aprillil 2018 kell 17 Võru Kandles

TANTSURÜHMAD TÄHISTAVAD KONTSERDIGA

Püsümäldä üten paigan

HOPSEIR
30. TEGEVUSAASTAT

KABUJALAKESED
40. TEGEVUSAASTAT

ANSAMBLI Untsakad
ELAVA MUUSIKA SAATEL

PIDU JÄTKUB SIMMANIGA - MÄNGIVAD UNTSAKAD
KÜLALISRÜHMAD LÄTIST, VENEMAALT, TARTUST

LAUDADE BRONEERIMISE VÕIMALUS. KONTAKT: 55688448 ANNE
Pilet 12 €, sooduspilet 8 € www.vorukannel.ee

JJ-Street Tantsukool ootab uusi liikmeid

Kas soovid kuuluda originaalsesse ja positiivsesse tantsukooli? Soovid olla suurtel lavadel ja võtta vastu uusi ägedaid kogemusi? Veel pole hilja liituda JJ-Street Tantsukooliga.

JJ-Street Tantsukool on pea 15-aastase kogemusega Eesti suurim tänavatantsukool, mille visiooniks on olla suurim ja innovaatilisim tänavakultuuri edendav tantsukool. Soovime pakkuda toetavat keskkonda väärtuste kujundamiseks ning professionaalse taseme saavutamise võimalust tänavatantsus.

JJ-Street Tantsukooli peatreeneri Mari Venski missiooniks on viia tänavatants uuele tulemuslikule tasemele ka Võru linnas. „Soovin, et noortel oleks meeldiv ning nii tantsulist, füüsilist kui ka enesearengut toetav keskkond. Tahan et noored mõistaksid, et mitte ainult sotsiaalmeedia ei tee sind lahedaks, vaid ka tulemuslik treenimine ja eesmärgile pühendumine on see, mis on lahe,“ ütleb ta.

JJ-Street Tantsukoolil kasvab iga aasta koostöö kohaliku omavalitsusega, et pakkuda Võru peredele ja noortele uusi võimalusi treeningute ja vaba aja veetmise näol. Tantsukooli treeningud toimuvad igal teisipäeval ja neljapäeval kultuurimajas Kannel: kell 16–17 Urban Kidz (hiphop noored kuni 11-a.) ja kell 17–18 Hip-Hop (hiphop 11+ a.).

JJ-Street Company

LASTEIAALOOD

Kuninglik kätlemine Okasroosikese kuningakojas

Juba pikka aega on kogu Eestimaa olnud sinimustvalges ootuses, et tähistada oma 100 aasta sünnipäeva. Ka Võru lasteaid Okasroosike valitseja kuningas Okas I otsustas seda tähtpäeva kuninglikult meele pida. Kõrgema korralduse kohaselt toimetas kuninga käskjalal lossikambritesse kutsed teatega, et 22. veebruaril 2018 toimub kuninga lossi peosaalis Eesti Vabariigi 100. aastapäeva auks kuningas Okas I ja kuninganna pidulik vastuvõtt.

Määratud kuupäeval kogunesid kutsutud külalised kätlemistseremooniaks lossisaali ette koridori, nimekaardid ootusärevalt näpus. Heeroldi nimeteadustuste saatel sammusid vastuvõtule palutud õukondlased aukartlikult mööda rohelist vaipa kuningapaari ette, et neid tervitada, kätt suruda ja EV aastapäeva puhul õnne soovida. Kutsutud külaliste seas olid lossiülem ja tema nõunik, Okasroosikese kuningriigi ministrid: kõne-, loovuse-, majandus-, rahandus-, hõrgutiste- ning spordi- ja muusikaminister, kojaülem, söögikojade emand ja muidugi väikesed printsid ja printsessid lossidaamide saatel.

Kuna tähtsate isikute peoleidid rahva seas alati palju kõneainet on tekitanud, siis huvitab head lugejat

Hetk kuningas Okas I ja kuninganna piduliku vastuvõtu kätlemistseremooniast Okasroosikese lasteaias.

kindlasti, mida tema majasteet kuninganna vastuvõtul kandis. Olgu siinkohal ära märgitud, et kuningapaar oli oma peoriituseks sedapuhku valinud rahvarõivad.

Kätlemise järel sai sõna pidupäevakõneks lossiülem. Ette

loeti ka abiministri tervitus lossirahvale. Kõnele järgnes tülilukeste lossielanike kontsert. Kõlasid erinevatest aastakümnetest pärinevad eesti lastelaulude kullafondi kuuluvad palad läbi 100 aasta. Lossidaamid olid

piduliste jaoks ka üllatus varuks – esitati populaarne laul „Maa tuleb täita lastega“. Kontserdi lõpetuseks said peakülalised koos lasteaiataantsuringi lastega kaasa tantsida Eestimaa sünniloost jutustavat tantsu.

Kui kõik lood said ette kantud, oli kuningal au paluda kõik pidulised banketile. Peolaudadelt sai maitsta väikeste lossielanike abiga valmistatud suupisteid. Meeleolukalt, kuid samas ka vashoitult jalutasid vastuvõtule kutsutud külalised banketisaalis ringi, mekkides hõrgutisi ja peatuses üksteisega vestlemiseks. Banketilt lahkudes tänasid pidulised kuningapaari ja soovisid head vabariigi aastapäeva.

Nii said pisikesed eestimaalased korra osa täiskasvanute maailmast. Aurahased sedapuhku küll ei jagatud, küll aga saadi kaasa midagi veelgi olulisemat – minagi olen osake Eestimaast ja see on ka minu tähtpäev!

Rahvushõngulisi üritusi jagus kodumaanädalasse ja sellele eelnevatesse nädalasse veel mitmeid. Lastevanemate abiga pandi kokku näitus „Eesti asjad“. Näituse külalastajad said uudistada eksponaate, mille vanus ulatus kuni 100 aasta taha. Näitusele toodud asjad olid koondatud aastakümnete kaupa. Täiskasvanutele pakkusid äratundmishetki pioneeri- rätid, talongid, eesti kroonid ja palju muud. Pisikesed huvilised said näha, milliste mänguasjadega mängisid nende emad-isad, milliseid rõivaid kandsid nende vanavanavanemad ja missugused

olid vanaemade-vanaisade kodused asjad ja palju muud. Eriti väärtuslikud olid aga kõigi nende esemete juurde kuuluvad lood ja jutud. Need lood, mis aastate taha ulatuvad just nii ju läbi aegade koos meiega rändavadki!

Lasteaia aknalt võib veel praegu vaadata pisikest fotonäitust „Parim paik“. Laste pilgu läbi on parimad paigad maailmas ikka vanaemade-vanaisade juures või kohad Eestimaal, mida koos terve perega avastamas käiakse.

Lossi peakoridori seintel saavad lapsed ja ka täiskasvanud nende toimetustes nende endi poolt joonistatud paberist koopiate rõõmsad pilgud. Äratundmisrõõmu jagub igasse päeva!

Meeleolukaks kujunes ka vanaemade mängude päev. Mänge „Kapsapea“ ja „Vanaisa vanad püksid“ soovisid lapsed hiljem rühmades üha uuesti ja uuesti mängida.

Kodumaa nädala lõpetuseks koguneti lossisaali vaatama vanu eesti multafilme.

Oli tore ja muljetorohke nädal!

Elagu Eesti!

*Okasroosikese EV 100
nõukoja nimel
Maret Melts*

TAGASIVAADE

Raamatukoguaasta 2017

Eesti juubeliaasta on kestnud juba mitu tegusat kuud, aga on veel paslik vaadata tagasi Võrumaa Keskraamatukogu eelmisse tegevusaastasse. Lugejate arv oli 6050, külastuste arv küündis peaaegu 100 000-ni ja laenutuste arv peaaegu 180 000-ni. Asjaolu, et kõik numbrid on suuremad kui 2016. aastal, on rõõmustav märk võrulaste lugemishuvi kasvust.

Laste ja noorte kultuuriaastal „Mina ka” ühineti Tallinna Keskraamatukogu projektiga „Kunst raamatukokku” – korraldati noorte kunstnike isikunäitusi ja uuendati näitusevarustust. Elamustuuri Laste Vabariik Võru „peatuses” andis oma panuse Võrumaa teenetemärgi pälvinud Helle Laanpere.

Koolieelikuid töid raamatukokku mudilaste jutulaupäevad, näitusetunnid Võrumaa lasteaedade juubelinäituse „Mängusõbrad” juures, Võru Loovuskooli näituse avamispäevad jne. Lasteaedades levitas sõnumit raamatu ja lugemise tähtsusest lugemiskoer Jeta koos oma tiimikaaslase Kristiga.

Esimese ja teise kooliastme lapsed osalesid erinevatel üritustel, sealhulgas suvises lugemismängus Laste-Raamatu-Suvi 2017. Õpetajad töid klasse teematundidesse, eriti populaarsed olid Astrid Lindgerni ja Voldemar Raidaru elu ja loomingut tutvustavad Power-Pointi pildikavad.

Laste ja noorte kultuuriaasta üritused seoti Oskar Lutsu 130. sünniaastapäeva ja 105 aasta möödumisega „Kevade” ilmumisest – 7. jaanuaril kuulutati välja hääletus „Kes on sinu lemmiktegelane „Kevades”?”. Valimises osales 221 inimest, kellest 65 olid nooremad kui 26 aastat. III raamatukoguõöl kuulutas lemmiktegelase pidulikult välja Võru linnapea Anti Allas. Hääletuse võitis 103 häälega ülekaalukalt Joosep Toots. Näitusel „Vanad Teerajad” eksponeeriti kirjaniku teostele lisaks tema esemeid Oskar Lutsu majamuuseumi kogust.

Õpilaste VII omaloominguvõistlusele, mille teemaks olid koolilood ja -luuletused, laekus 46 heatasemelist tööd nelja kooli õpilastelt. Raamatukoguõöl tunnustati parimaid ja nad lugesid oma tööd ette – publikul oli võimalus saada ülevaade võistlustööde tasemest. Rõõmu teeb, et õpetajad on huvitatud koostööst raamatukoguga ning ärgitavad õpilasi kirjutama.

Suurenes internetitöökohtade (ID-kaardi toimingud, pangateenused, väljaprintid jne) kasutus. Et lugejate soovidele mitte jalgu jääda, vahetati välja WiFi ruuterid, millega tagati kiire WiFi ühendus kõigis ruumides. Osteti uus maakonna raamatukogude andmebaasi majutav server. Täiskasvanute lugemissaali osteti uus koopiamasin, millega saab teha uue teenusena A3 formaadis värvilisi koopiaid ja väljatrukke.

Kogude rikastamiseks osteti 3478 eksemplari väljaandeid, sealhulgas 20 lauamängu, mida saab ka koju laenata. Juurde saadi 177 võõrkeelset trükist, millest 136 venekeelset.

Vanema ja väliseesti raamatu tuba koliti teiselt korruselt tagasi kolmandale, raamatud paigutati lugemissaali kõrval olevasse tupp, neid saab kasutada kohapeal ja võtta koju. Vabanenud ruum leiab kasutust muuseumitoana, ürituste- ja koolitusruumina ning kannab kõlavat nime – Mõttetuba, mis avati 23. mail üritusega „Siuru 100”.

Suurenes auviste ja heliraamatute, vähenes perioodika laenutuste arv. Aktiivseim „lugemiskuu” oli jaanuar, kõige tagasihoidlikum aga juuni. Kõige populaarsemad olid Ave-Marleen Rei „Rästiku pihtimus – Marje Metsur”, Erik Tohvri „Irdabielu” ja Mihkel Raua „Kus ma olen ja kuidas sina võid palju kaugemale jõuda”. Laste seas on enimlaenutatud raamatute tipu kindlalt vallutanud LasseMaia detektiivbüroo sarja autor M. Widmark.

Koduteenust osutati 11-le kasutajale 212 korral. Raamatukogu korraldas ligi 200 üritust üle 4500 osavõtjaga. Mõned neist said teoks tänu Eesti Kultuurkapitali toetusele, näiteks „Sündinud Võrus – Eve Leimann” jt. Koostöös Võru Noortekeskusega toimus “Raamatujaht”, mille sisuks oli raamatute leidmine aja peale, kasutades nutiseadet.

Suur tänu ilusa raamatukoguaasta eest lugejatele, koostööpartneritele ja toetajatele!

Inga Kuljus

VÕRUMAA KESKRAAMATUKOGU
VÕRUMAA TOETUB VAIMUKULTUURILE
Aastast 1909

NÄITUSED

Eduard Viiralti graafika reproduktsioonid trepialeris.

Rändnäitus „Et rada ei rohtuks” konverentsisaalis.

Ühe maali näitus – Ernst Hallopi „Sirelid” (1979) Vana-Võrumaa muuseumide kogust mõttetöös.

ÜRITUSED

3. aprillil kell 14 Kella Kahe Kirjandusklubi loeb Virve Ots õpetaja Salme Petersoni kirjavahetust oma emaga. Erika Aland-Verniku mälestusi õpetajast tutvustab Aimi Hollo.

4. aprillil kell 13 Piret Päär “Lugu ootab rääkijat, rada kõndijat” – rändnäituse “Et rada ei rohtuks” avamine konverentsisaalis.

10. aprillil kell 17 mäluvõistluse mõttetöös.

LASTEOSA KOND ÜRITUSED

24. märtsil kell 11 mudilaste jutulaupäev.

27. märtsil kell 13 Tootsi teatri etluskonkursi Võru maakonna 6.–9. klasside õpilastele.

5. aprillil kell 13 Vendade Liivide etluskonkursi Võru maakonnavaor.

7. aprillil kell 11 mudilaste jutulaupäev.

21. aprillil kell 11 mudilaste jutulaupäev.

12. aprillil kell 16 Loovuskooli kunstinäituse avamine.

NÄITUSED

Märtsis on Viljandi, Võru ja Jõgeva gümnasiuminoorte maalilaagri tööde näitus.

21. aprillist mai keskpaigani Võru Loovuskooli 29. kunstinäitus.

RÄNDNÄITUS
„Et rada ei rohtuks”
Võrumaa Keskraamatukogus
4.–27. 04. 2018

2017. aasta suvel rändasid jutuvestja Piret Päär ja fotograaf Maarja Urb Eestimaal ringi ja kogusid mälestusi 20. sajandi jutuvestmise traditsiooni kohta. Näitusele on välja nopitud vaid mõned mälestuste killukesed, mis ehk aitavad juhatada vaataja ja lugeja tema oma mälumaastikule. Tore, kui sellest äratundmisest sünniks mõnus jutustamine lähedaste seltsis või tekiks soov külastada oma suguvõsa vanasid, kinkida neile natuke aega ja kuulata lugusid. Lugu ootab rääkijat, rada kõndijat, siis pole kadumise-rohtumise ohtu.

Idee ja teostus – Piret Päär
Fotod – Maarja Urb
Kujundus – Kristi Kangilaski

PS! Näitus on lugemiseks, seega – silmad kaasa!

Korraldajad: Rahvakultuuri Keskus, MTÜ Jutumaja
Toetajad: Kultuuriministeerium, Eesti Kultuurkapital

AJALUGU

TULEKUL

Elust Võrus 1928. aasta märtsis

Hoolega õpitakse autojuhtimist
Wõrus peetawatest autojuhtide kursustest osawõtt on haruldaselt elav. Töötatakse kolme grupiga. Õppetöö kestab 6 tundi päevas, peale selle praktiline juhtimise õpetus ja mootori tundmaõppimine. Kursuslastel on tarvitada praktiliseks õppetöös luskusauto Essex. Praegu on käsil uute kursuse korraldamine.

„Wõru Teataja“ nr. 24 , 1. märtsil 1928

Täna waid sillutam as
Linnal on kawatus käesolewal suwel mitmes kohas täna waid parandada. Jüri täna waksalipoolse otsa parandamiseks oli teatawasti määratud 2300-krooniline krediit. Sinna on ka tarwilik materjal juurde weetud. Nüüd aga kanti see krediit üle täna w sillutamiseks Poti sillast kuni Kaweri poeni, kus töö suwel algab. Ka Tartu täna w osa Kreutzwaldi täna wast järwe poole tuleb sillutusele.

„Wõru Teataja” nr. 25, 3. märtsil 1928

Ehitusmeistrite kursu s Wõrus
Silmas pidades suurt nõudmist asjatundlikkude ehitusmeistrite järele, korraldab Põllumajandusliit endiste aastade eeskujul Wõrus 4–5 päewalise kursuse ehitusmeistritele. Kursuse algus on 19. märtsil s.a.

Kursustel saawad meie paremate asjatundjate poolt ehitusalal ette kantud ehitustehnika algmõisted selles ulatuses, nagu neid tarwis wõib tulla põllumajanduslikkude ehituste püstitamise juures.

Pearõhk kursustel langeb ainetele, mis käsitawad tulekindlaid, nagu sawi, betoon ja metsamaterjali kokkuhoidmise ehituswiise. Ülesandmisi kursustele wõtawad wastu Põllumajandusliidu nõuandjad Wõrus, Liwa t. 18.

Õppemaks kursuste eest kuni 5. kr. Kursuste lõpetajatele antakse tunnistused peale selle, kui on ülewaadatud nende käesolewa aasta keskel tehtud tööd.

„Wõru Teataja” nr. 28 , 10. märtsil 1928

Ella Rõugest ja sõbramehed Petseri täna walt
Juhtus nii, et möödunud laadal kaks sõbrameest Petseri täna walt kokku said lahe naisterahwaga – Ellaga Rõugest. Mindi üheskoos ühte restoraa ni paari kārakat wiskama. Tuju tõusis ja kumbki meestest warsti Ellakest oma poole kutsuma. Esimene haarab kätte Ella pakikese kleidiriidega, et tule kaasa, saad paki kätte.

Tee Potiojast linna poole, teed waadates on näha, et see lausa nõudis sillutist ja töö alla läks tee lõik Potiojast Koreli ojani.

Ella ei tule. Teine mees meelitab niisama, kuid juba on Ellake silma heitnud kolmanda, kellegi pagariselili pääle.

Mis muud kui mehed wihaseks. Esimene jätabki Ella kleidi kättemaksuks oma kätte, kuna teine jälle naisterahwast paari kõrwalopsuga karistab.

Ella näeb, et asi kuri ja jookseb suure kāraga politseisse – teda rööwitud päise päewa ajal täna wal purupaljaks. Kuid warsti selgus asi ja Ella muutus ka kohe waikseks.

Petseri täna w meestel lõppes aga asi kõige kurwemalt – otsid hulga wiina, aga Ellakesega läks lugu tülik.

„Wõru Teataja” nr. 30 , 15. märtsil 1928

Wõru saab supelusmaja ehitatakse praeguse asemele

Linnawalitsus algab käesolewal kewadel uue supelusmaja ehitamist. Kawatsetataw supelusmaja ehitatakse praeguse asemele. Uues supelusmajas on nähtud ette terwe rida mõnususi, mis seni puudusid. Laiendatud on kõigepäält riiehoiu ruume ning hoolitsetud pleekimise wõimaluse eest. Lamamisruum on ette nähtud lõunapoolsele küljele. Spordiharrastajatele on wõimalus isegi hüppeid harjutada, kuigi ehitataw hüppetorn kuigi kõrge pole. Hüppetorn ehitatakse põhjapoolsele küljele, kus wesi sügawam. Kogu ehitus läheb maksma 200 kuni 250 tuhande marga ümber.

„Wõru Teataja” nr. 32, 20. märtsil 1928

Vanu ajalehti sirvis ja väljakirjutisi tegi Vana-Võromaa muuseumide peavarahoidja Arthur Ruusmaa

Uma Pido matkasari jõuab Kanepi kihelkonda

2. juunil 2018 aset leidva laulupeo Uma Pido matkasari „Määne om seo maa? Kaemi' perräl” on viinud juba sadu matkalisi Rāpina, Urvaste, Karula, Põlva kihelkonda ning Võromaa-Setomaa piirialale ning sarja kuues matk toimub 31. märtsil 2018 Kanepi kihelkonnas.

Kanepi kihelkonna matka rada kulgeb mööda imekaunist maastikku kuue järve ümber. Liigume Varetepalu metsa ja sealt üle „Viha-kanali” Kõverjärve äärde.

Järve järsemal idakaldal on säilinud ribana tükike põlist, umbes paarisaja aastast männimetsa, segamini üksikute kuuskedega. Põhjakaldal on supluskoht ja ühenduskraav Mutsina järvega, kus leiduvad ka mõned muistsed kalmed.

Sealt viib tee edasi Linajärve äärde, kus liigume edasi üle Pühajõe, ümber Kooraste järve kuni Uiakatsi järve äärde, mis vee läbi paistvuselt Eesti kolmas järv.

Põikame mööda Atsike järvest ning tee viibki mööda lehisealleed alguskohta tagasi, kus korraldajad pakuvad kosutavat teed.

Matka algus on laupäeval, 31. märtsil Kooraste Suurjärve puhkekohtas kell 11.00 ja raja pikkus on umbes 8 km ning matk kestab orienteeruvalt 3 tundi.

Matkakorraldaja on Urmas Kivirand 507 9487. Tasub teada, et matkaline, kes on läbinud 5 matka, saab V Uma Pido 2. juunil 2018 toimuvale peole Võro Kubijal vaba pääsmel!

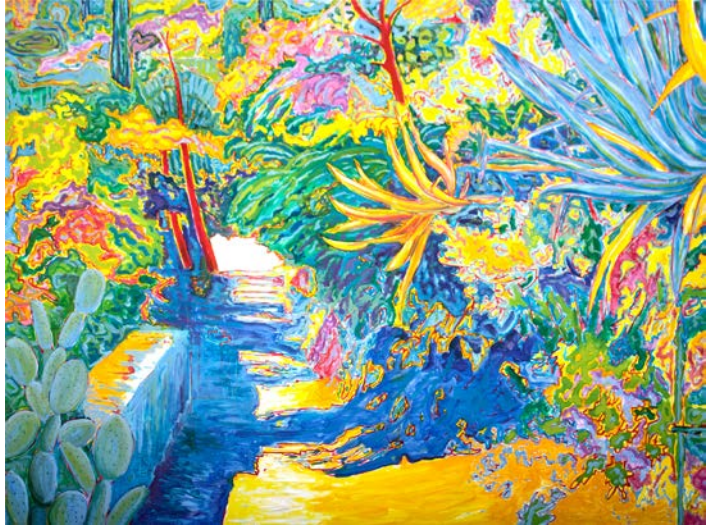
Lisainfo:
Uma Pido projektijuht Merike Tigas tel 5691 6280 merike.tigas@wi.ee

TULEKUL

Arvo Philip Luige ja Toomas Kalve näitused Vana-Võromaa Kultuurikojas

6. aprillil avatakse Vana-Võromaa Kultuurikojas (Katariina allee 11) Vana-Võromaaaga seotud kunstnike Arvo Philip Luige ja Toomas Kalve näitused.

Vastseliinas sündinud, Tartu Kunstikoolis ja Stockholmi kuninglikus kunstiakadeemias õppinud Arvo Philip Luige näitus koosneb värvikirevatest õlimaalidest, mis on inspireeritud loodusest ja muusikast. Suuremõõtmelised fantaasiamaalid on julge värvikäsitlusega, ekspressiivsed, lopsakad ja kaasahaaravad. Kunstnik arvab, et tähtis on olla sisemiselt terve, ravides oma kunstiga ennast ja teisi. Vahel tuleb arendus sõnast, sünonüümist või vastandsõnast. „Las tuleb nagu tuleb, ei pea punnima,” sõnab kunstnik ise. „Oluline on seesmine elu, ilu ja värvi mõju.”

Tartust pärit fotokunstniku Toomas Kalve näitusel „Kalvetaarium” saab näha plaatkaamerafotosid Eesti kultuuri hoidjatest. Nii nagu kogu elu on pidevas muutumises, on muutuva näoga ka „Kalvetaarium” – siia lisandub uusi nägusid, muutub piltide järjekord. Võrus saab otsa vaadata 30-le esimesele kogutud portreele, mis on kinni püütud vana, umbes 1900. aastal sündinud plaatkaameraga.

Juba poisipõlves fotograafiale pühendunud, 1999. aastast Tartu Kõrgemas Kunstikoolis fotograafia õppejõuna töötaval Kalvel on olnud mitukümmend isikunäitust ja ta on nii kodu- kui ka välismaal osalenud kümnetel rühmanäitustel. Tema loomingule on iseloomulik 19. ja 20. sajandi vahetuse plaatkaamera kasutamine, fotode toonimine, retro-nostalgiat ja manierism.

Arvo Philip Luige näituse avamispidu toimub 6. aprillil kell 17 ja Toomas Kalve näituse avamine samal õhtul kell 18. Mõlemad näitused jäävad avatuks 6. maini.

Vana-Võromaa Kultuurikoda
Katariina allee 11, Võru
Avatud: K–P k 10–18

Vana-Võromaa pärimuskool kutsub inimesi kultuuripärandiga tutvuma

Alates märtsi lõpust hakkab Stedingu maja kohvikus aset leidma Vana-Võromaa pärimuskultuuri tutvustav loengusari. Projekti idee on välja kasvanud soovist aidata kaasa võru keele ja kultuuri säilimisele ja tugevdamisele.

„Sattusin hiljuti lugema üht Öie Sarve mõtet, mis saigi antud loengusarja kandvaks talaks. See mõte seisnes selles, et tänapäeva ühiskonnas on traditsioonilised kultuurid moodsa maailma surve all ning seetõttu on traditsioonilise kultuuri kandjal oluline olla lisaks oma kultuuri sees elamisele võimalikult informeeritud ja teadlik oma pärandist. Vaid nii on võimalik oma pärandit liigsete välismõjude eest kaitsta,” räägib Vana-Võromaa pärimuskooli projektijuht Kristel Onno.

„Tekkis mõte luua koht, kus saab kultuuripärandit elus hoida, edasi anda ja tugevdada – luua ruum ja aeg teadjate ja teadmishimuliste kohtumiseks. Selleks kohaks on Vana-Võromaa pärimuskool ehk loengusari, kus tutvustatakse Vana-Võromaa põliselanikkonna erinevaid tavasid, rituaale, suulisi traditsioonide väljendusvorme, käsitööoskusi, looduse ja universumiga seotud tavasid ja nii edasi,” sõnab Kristel. Loengud hakkavad toimuma teisipäeva õhtuti Stedingu kohvikus, iga kolme nädala tagant.

Vana-Võromaa pärimuskooli esimene loeng toimub 20. märtsil, kui pühade mõttest ja tavadest kodus ja kogukonnas tuleb rääkima looduslike pühapaikade ja rahvapärimuse uurija Ahto Kaasik. Järgmisel loengul ehk 10. aprillil tuleb jutustada traditsioonist rääkima jutustaja Piret Päär. Kõik loengud algavad kell 19 ja pilet maksab 3 eurot.

Vana-Võromaa pärimuskooli on lubanud loengut andma tulla veel näiteks Marju Kõivupuu, Kristel Vilbaste, Mikk Sarv, Anna Hints jpt. Projekti läbiviimisel tehakse koostööd Võru Instituudiga ja projekti rahastab Rahvakultuuri Keskus.

Rohkem infot:
Kristel Onno
Projektijuht
MTÜ Võru Loomeselts
tel 5373 6712
kristel@stedingu.ee

APRILL

STEDINGU KOHVIKUS

UUDIS! Stedingu kohvikus on teisipäevast reedeni avatud supibufee! Pakume suppi alates 11:30. Iga päev on üks suppidest ka vegan!

05 NELJAPÄEVAST LAUPÄEVANI
06 **EMMAROOSI POP-UP POOD**
07 Erinevad töötoad ja palju muud

07 REEDE / 19:00 / TASUTA
HENRI ARUKÜLA LIVE
Talendika saksofonisti kontsert

10 TEISIPÄEV / 19:00 / PILET 3€
VANA-VÕROMAA PÄRIMUSKOO
Piret Päär „Jutustestmistraditsioon”

12 NELJAPÄEV / 19:00 / 39€
VEINIÕHTU
Täpsem info selgub!

20 REEDE / 20:00 / PILET 5€
VÕRU JAZZIKLUBI JA JAZZ.EE LIVE
Trio Trekland feat. Gloria Jörberg

Lisaks toimub igal kolmapäeva õhtul, algusega kell 20 meie kohvikus kinoõhtu. Tavapilet 4€, sooduspilet 3€.

STEDINGUMAJA

KREUTZWALDI 15, VÕRU

Õnnitleme märtsikuu juubilarid!

102
Aleksandra Novoselskaja

95
Kaisala Uibopuu
Elmira Voroškova
Olga Jamštšikova

90
Öie Krillo
Koidula Ploom
Herta Kallei
Öie Sulbi
Leonhard Tellissar

85
Heli-Milvi Lehes
Evi Suursaar
Elsbet Antsov
Heino Kalk

80
Jevdokia Kopareva
Heli-Reet Irs
Maini Vuks
Hilda Kaur
Kuulo Ossip
Viljo Keerberg
Enno Teppo

75
Helve Hani
Ilme Jürgenson

Eevi Pruuli
Sirje Tärna
Rutt Kais
Siiri Kahar
Milvi Pihooja
Tamara Mikson
Viiu Kornel
Lya Keem
Kyllikki Hirv
Ülo Helimets
Jaan Laatspera
Tarmo Peterson
Mati Ilves

70
Hele Siidra
Ilme Kislo
Pauline Rammul
Aino Puusepp
Jevgenia Jegorotškina
Elmo Nelk

* Aprillikuu juubilaridel, kes ei soovi äramärkimist ajalehes, palume sellest teada anda 1. aprilliks tel 785 0914 ja/ või sirje.randver@voru.ee.
* *Võru linnas oli 1.02.2018 seisuga 12 217 elanikku, neist mehi 5493 ja naisi 6724.

TÕNIS LAANEMAA

JÄRVE SALADUS

03.04 - 18.05

VÕRU LINNAGALERIIS
Avamine 3. aprillil kell 16.00
Näitus avatud 03.04.-18.05.2018
Galerii avatud 12.00-18.30
www.vorulinagalerii.ee

MTÜ Müüdnud Naer krutskeid täis lastelavastus „Maks ja Moorits”

Teatrikuus märtsis etendub Võrus Stedingu majas MTÜ Müüdnud Naer värsket lastelavastust „Maks ja Moorits”.

Lavastus põhineb saksa autori Wilhelm Buschi samanimelisel tuntud lasteluuletusel, mida peetakse samas üheks maailma esimeseks koomiksiks ja on eestindatuna olnud heaks kaaslasteks ka meie vanavanematele. Loo peategelasteks on kaks poissi, Maks ja Moorits, kes veedavad oma aega koerustükke välja mõeldes. Seeläbi põhjustavad nad oma naabritele onu Sokule ja tädile Leidale palju peavalu. Kuid nagu ikka, pill tuleb pika ilu peale ning nii saavad ka kaks väikest pahandusehunnikut teenitud palga. Hoolimata ilmutisdaatumist on Buschi õpetlik naljalugu aktuaalne ka tänasel päeval.

„Maks ja Moorits” kinnitab vana muinasjututõde, et paha saab oma palga ja hea pääseb olenemata kõigest võidule. Lavastajana võin saladuskatet kergitada ja öelda, et meie lavastuses antakse Maksile ja Mooritsale siiski pisike eluõigus. Tegelikult on nad

üsna nutikad poisid ning fantaasia on neil kadestamisväärne,” räägib noor lavastaja Helena Kesonen.

Peaosalisi Maksi ja Mooritsat mängivad TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia näitlejana lõpetanud Martin Tikk ning Agur Seim. Lisaks neile teevad lavastuses kaasa MTÜ Müüdnud Naer suured lemmikud Maive Käos ja Agu Trolle ning üle mitme aasta on meie ridadesse jõudnud taas ka Võru Draamastudio kasvandik Gertrud Kinna. Kunstnikuks on Marja-Liisa Plats ning heli- ja valguskujunduse sätib paika Henri Otsing. Kõik trupi liikmed on Lõuna-Eesti taustaga teatritegijad.

Etendused toimuvad 20.–28. märtsil Stedingu majas (Kreutzwaldi 15, Võru).

Piletid on müügil Piletilevis ja tund enne algust kohapeal. Broneerimine e-posti aadressil muudud.naer@gmail.com.

Vaata lisaks www.facebook.com/MuududNaer!

MTÜ Müüdnud Naer

Liiva 13
65609 Võru
Faks: (+372) 78 68672
E-post: info@vorukannel.ee

VÕRU KANNEL

KULTUURISÜNDMUSED MÄRTS – APRILL 2018

25. märtsil kell 19 Afroameerika kontsert ÕNNELIK PÄEV
Kontserdisaalis. Piletid hinnaga 5 € ja 3 € on müügil Võru Kandle kassas.
Kaastegev dirigent KEVIN MEIDL (USA, Chicago). Koorid HILARO, RITSIK, Võru Gümnaasiumi SEK, ans REHA, solistid, Võru MK POISTEKOOR ja segaansambel.

26. märtsil kell 19 etendus „GRACE JA GLORIE”
Teatrisaalis. Piletid hinnaga 14 € ja 16 € on müügil Võru Kandle kassas, Piletilevis ja Piletimaailmas.
Lavastaja Vilja Nyholm-Palm („Head ööd, ema”, „Gertrude Stein saatjaga” jt).
Mängivad Ülle Kaljuste (Eesti Draamateater) ja Hilje Murel (Eesti Draamateater).

29. märtsil kell 19 KAUNIMATE AASATATE VENNASKONNA juubelikontsert
Teatrisaalis. Piletid hinnaga 19 € ja 21 € on müügil Võru Kandle kassas, Piletilevis ja Piletimaailmas.

1. aprillil kell 16 Estradikava „KOHE NÄHA, ET VANAD SÕBRAD!” (Anne Paluver ja Pille Pürg)
Teatrisaalis. Piletid hinnaga 14 € ja 16 € on müügil Võru Kandle kassas ja Piletilevi müügipunktides.
Kõik, kes teavad seda „Viimse reliikvia” tsitaati, saavad kohe aru, et tegemist ei ole sugugi vanade sõpradega. Arsti juures järjekorras kohtuvad kaks naist, kes erinevad teineteisest nagu päev ja öö. Millegi nad ka ei räägiks, ikka on nad absoluutselt erineval arvamusel ja kumbki püüab oma seisukohta peale suruda. Sellest sünnivadki koomilised situatsioonid, mis kohati paisuvad lausa jaburaks. Kumbki naerab teise üle ja publik saab omakorda naerda mõlema üle. Kunagine estradikavade buum on nüüdseks vaibunud ja seda žanrit kohtab üsna harva. Aga selle austajatel on kindlasti hea meel näha laval tipptegijaid nagu Anne Paluver ja Pille Pürg, kellele teksti kirjutas anekdoodimeister Valdo Jahilo. Muidugi on ta uusi anekdoote sisse põiminud siiaagi. Nalja peab saama ja saab ka, selles ei ole mingit kahtlust!

6. aprillil kell 19 Vana Baskini Teatri etendus „ÖÖKUNINGANNA”
Teatrisaalis. Piletid hinnaga 14 € ja 16 € on müügil Võru Kandle kassas ja Piletilevi müügipunktides.
Tragikomöödia autor Piret Jaaks. Lavastaja Eero Sprit. Osades: HELGI SALLO, ROLAND LAOS, RAIVO METS/ EERO SPRIT/ ALLAN KRESS.
Üksildase ja unustatud endise kuulsa ooperilauljanna hooldajaks saabub salapärase kavatsustega noormees. Algab psühholoogiliselt peen pingestatud mäng – kes keda. Tegemist on kriminaalsete sugemetega tragikomöödiaga, kus hargneb põnev ja dramaatiline sündmustik, mis on kantud kahe väga erineva inimese tahtest saavutada teise üle mõjuvõim, ja seda omakasu eesmärgil. Aegamööda avanevad meie ees mõlema tegelase saatused ja saladused. See on ühtaegu põnev, humoorikas ja traagiline lugu, mis on kantud mõttest, et kui kohtud kord elus väga tugeva isiksusega, siis ta kindlasti muudab sinu olemust ja eesmärgi.

www.vorukannel.ee

PILETIKASSA, INFORMATSIOON: 78 68676. Avatud E-R kella 12-16; 17-19
kunstiine juht 78 68675, turundusjuht 78 68674, administraator 78 28744

Toni Jokiniitty

flamencokitarrist Soomest

Võru Kannel T 10. aprillil
Liiva 13, Võru
Pilet 5 €
www.vorukannel.ee www.tonijokiniitty.fi

TULED KEVADEL

Jaan ORELIPPOISS Pehk
Andrus BONZO Albrecht

N 19.04
Võru Kannel
19.00

Piletid müügil
Piletilevis
ja kohapeal

forss www.forss.ee
PILETILEVI kultuur on lahedal

Võru Puhkpilliorkester 120

sajandist sajandisse

kevadkontsert

Kaastegev
Võru Gümnaasiumi neidude ansambel REHA

31. märtsil 2018 kell 16
Võru Kandles TASUTA

VÕRU KANNEL

24.03 kell 17

VÕRU KANDLE LAULJATE JA TANTSIJATE KEVADKONTSERT

SEGA KOOR HILARO
NAISKOOR KANNEL
NAISKOORI KANNEL ANSAMBL
SETO LEELOANSAMBL HELMEKAALA
SEGA KOOR TERVIS
KOOR TEMPERA
VÕRU MEESKOOR
VÕIMLEMISKLUBI SIRUTUS
TANTSURÜHM HOPSER
NAISRAHVATANTSURÜHM KABUJALAKESED
NAISRAHVATANTSURÜHM VIIRE
SEGATANTSURÜHM KANNEL

2018

www.vorukannel.ee Kontserdisaalis ja teatrisaalis
Piletid 3 € müügil Võru Kandle kassas

7. aprillil kell 17 VÕRU KANDLES

Võru Naiskoori & Kannel juubelikontsert

Kaastegevad:
Naiskoori ansambel
Elise Marie Olesk
Kaisa Press
Uku Konsap

Koori juhatavad Helga Ilves ja Erja Arop
Kontsertmeister Grete Jädal

Pääse 3 €

RAKVERELIVEL

Donald Tomberg
GRAVITATSIOON
Lavastaja Raivo Trass

K, 18. aprillil kell 19 **Võru Kandles**

rakvereteater.ee piletimaailm.com 32 95 444

EUROOPA FILMIKOHVIK ESITLEB:

Naine ja Mees

VÕRU KINOS KANNEL 28. märtsil kell 19
TASUTA, pärast filmi vestlusõhtu Kandle kohvikus.

VÕRU KINOS KANNEL

www.vorukannel.ee